

Laiškas iš Paryžiaus

Pasikeitimai Kremliuje

Bet linija lieka ta pati

Vytautas Meškauskas

Po kompartijos politbiuro ir CK posėdžio liepos 2 d., Sovietijos vadovybė pasirodė persirikiavusi. Neabejotinas vadas ir toliau lieka Gorbačiovas, nepaisant to, kad nepasimė prezidento posto, bet jį užleido Gromykai, tuo būdu jį po 28 metų išstumdamas iš vadovavimo užsienio politikai. Gal dar svarbiau buvo Gorbačiovo varžovo Romanovo atstatydinimas iš visų partijos ir vyriausybės postų, neva dėl sveikatos sumetimų.

Pirmieji keturi Gorbačiovo valdymo mėnesiai vidaus politikoje neatnešė nieko naujo, išskyrus gal tik didesnės drausmės įvedimą. Dabar, atrodo,

jis turi savo šampą uždėti ir užsienio politikai.

Ko galima laukti? Nauju užsienio reikalų ministru paskirtas gruzinas Eduardas Sevardnadze, užsienio politikoje visai neturįs patyrimo, bet šiaip apsukrus, mandagus žmogus. Faktas, kad Gruzijoje jis buvo vidaus reikalų ministru, kalba už jo glaudų ryšį su KGB. Jis taip pat pakeltas į pilnus politbiuro narius, kas jam duoda didesnį autoritetą. Sis paskyrimas leidžia spėti, kad Gorbačiovas iš esmės laikysis senos užsienio politikos linijos, lygiai taip pat kaip ir vidaus politikoje.

Svarstant Sovietijos užsienio politiką, iš akių negalime išleisti pagrindinio fakto. SSSR yra laikoma antra supervalstybe ne dėl savo moralinės įtakos ar ūkinio pajėgumo, bet tik dėl savo karinio stiprumo.

Ukiniai SSSR yra atsilikę ne tik nuo JAV, bet ir nuo Japonijos. Sovietiją kaip vieną - deka, dar ne visai sušienotą - aplenkia Vakarų Europa. Net Kinija pradėjo sovietus vytis.

Savaime aišku, kad ūkinis pajėgumas yra kiekvieno ginklavimosi pagrindas. Tokiu būdu ilgainiui sovietai negalės išlaikyti ginklavimosi lenktynių, bet šiandien jie dar stiprūs, o jų varžovai siekia ne konfrontacijos, bet atlydžio. Visa tai pastato Kremlį prieš likiminį klausimą: dabar ar niekad?

Šiandien dar priekaištaujama vokiečių kariuomenės vadovybei, kad ji paleidžia per daug savo karių savaitgalių pramogoms. Vyr. vadas gen. Wolfgang Altenburg į tai atsi-

Gyvataro šokėjai, 1968 metais dalyvavę išvykoje į Europą, šokia jubiliejiname koncerte 1985 metais: Birutė Kvedarienė, Rimas Panavas, Vida Beniušienė ir Kostas Bieliūnas.

Gyvataro 35 metų sukaktis

"Gyvataro" sukaktuvinis 35 m. koncertas, įvykęs š. m. gegužės mėn. 11 d. Jaunimo Centre Hamiltone, praėjo dideliu pasisekimu, dalyvaujant pilnai salei Hamiltono ir apylinkių lietuvių ir kvietinių svečių. Vienos valandos programą

kirto, kad jau ketvirtadienį jis žinas ar savaitgalyje kils karas. Jam užtenka 48 valandų 1.3 milijono karių mobilizacijai.

Prancūzijoje didelio dėmeso susilaukė Tarptautinių Santykių Instituto dir. pav. Pierre (Nukelta į 2 psl.)

toje pat salėje atliko dabartiniai "Gyvataro" šokėjai: vaikai, jaunieji ir studentai. Prie jų jungėsi ir kitos anksčiau buvusiųjų šokėjų grupės. Viso programos dalyvių buvo 107 asmenys.

Su dideliu entuziazmu ir pakilia nuotaika du šokius pašoko prieš 17 m. Europon vykusią grupę. Juos publika labai palankiai priėmė, nes nors ir paausiai jau pašarmoti ir liemenys kiek storesni, bet jų entuziasmas ir gyvumas nustebino visus. Atrodė lyg rytoj jie ruošųsi vėl vykti Europon. Atskirai šoko jaunesnieji veteranai — Vaka-

rų Kanadon ir Kolumbijon bei Australijon vykusieji šokėjai. Vėliau visi susijungė finale gražiai užsukę ketursparnį malūną.

Po koncerto sekė vakarienė ir pasilinksminimas. Nenorom skirstėsi iš įvairių vietovių suvažiavę buvusieji senesnieji šokėjai, nes jų pašnekesiuose ir prisiminimuose atgimė šiame būryje praleistos dienos. Tai buvo tikra "Gyvataro" šeimos šventė. Patys pirmieji šokėjai, kurie davė grupei vardą ir įrašė ją į lietuvių išeivių kultūrinį gyvenimą, šį sykį daugiausia jungėsi prie ruošos darbų talkindami ir stengdamiesi, kad šis vakaras būtų atmintinas visiems. Taip pat daug darbo ir rūpesčio įdėjo šokėjų tėvų komitetas — pirm. B. Mačys. Koncertui prisiminti išleista 10 puslapių programa su svarbesniais įvykiais iš "Gyvataro" gyvenimo. Jubiliejaus proga gauta daug sveikinimų iš įvairių pasaulio kraštų, kuriuose lietuviai prisimena "Gyvatarą" daugelio jo išvykų metu. Tai parodo "Gyvataro" nueitą kelią ir jo paliktus pėdsakus. Gyvatariečiai yra dėkingi visiems kuo nors prisidėjusiems prie šios šventės praturtinimo. (d)

DIPLOMATAI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Prezidento ir ponios Nancy Reagan prieš mėnesį pakviesti diplomatinio misijų šefai su žmonomis, jų tarpe ir Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis su žmona, liepos 15 d. rinkosi į jiems skirtą priėmimą-koncertą.

Bostono Pops orkestras, švenčiantis savo 100 metų sukaktį, vadovaujamas John Williams atliko programą Baltųjų Rūmų sode.

Ponia Reagan perdavė prezidento ir savo vardu sveikinimus diplomatinio misijų šefams bei jų žmonoms išlaikydama ramų, gražų stilių ir nuoširdumą. Visų didžiausi plovimai palydėjo jos pareiškimą ir su gilia užuojauta žvelgė į ją, pavargusią ir liūdną.

Bendrai, šis priėmimas dvelkė tam tikru liūdesiu, nes prezidentas buvo po operacijos ligoninėje. Svečius priėmė ponia Nancy Reagan ir viceprezidentas ir ponia Bush.

Po koncerto ir kalbų ponia Reagan pakvietė svečius į Baltųjų Rūmų vidų, kur buvo vaisės ir muzika. Visi svečiai ten turėjo progos asmeniškai pasisveikinti su ponia Reagan ir viceprezidentu ir ponia Bush.

Sveikindamasis su ponia Reagan Lietuvos atstovas, dr. Stasys Bačkis, Lietuvių Tautos vardu, perdavė širdingiausius linkėjimus prezidentui greit pasveikti ir sustiprėti.

Gyvataro jubiliejinio koncerto dalis dalyvių.

Algio Blekalčio nuotr.

POLITINĖS VEIKLOS KELIAI VINGIUOTI

KELIOS MINTYS PRIE V. ABRAIČIO PASTABŲ

JONAS DAUGĖLA

Nėra paslaptis, kad iki šiol mūsų politinė veikla daugiausia ribojosi mūsų pačių tarpe. Tad džiugu, kad šiandien jau daromos pastangos šią veiklą perkelti ir į platesnius akiračius. Iki šiol dažnai tenkindavomės savo minėjimuose ar susirinkimuose priimdami griežtų reikalavimų rezoliucijas, aiškius nutarimus. Tik gaila, kad tūlu atveju tik mes patys jas ir pasiskaitydavome.

Tačiau šiandien jau yra užaugusi naujoji mūsų išieivų karta. Jų išsimokslinimas, laisvas šios šalies kalbos žinojimas, įgyti mokslo laipsniai, asmeninės pažintys įgalina juos aktyviai įsijungti į veik visas šios šalies gyvenimo sritis. Žinoma, ne vienas jų yra pakankamai pajėgus patekti ir į politinius sūkurius. Tik reikia paieškoti kelių ir būdų šiais takais pasukti. O tie keliai yra labai vingiuoti.

Šiam reikalui yra labai naudingos ir mūsų žinomo visuomenės veikėjo Vytauto Abraičio pastabos dėl mano straipsnio Drauge. Jo patirtis ir išgyvenimai šioje šalyje yra vertingas turtas ir būtų tikrai naudinga, kad jis šį turtą ir ateityje daugiau išnaudotų sprendžiant mintimis šiuo svarbiu reikalu.

Galbūt, galima suabejoti tik kai kuriais teigimais bendrosios politinės veiklos mechaniniais klausimais.

Tikiu, kad Rooseveltto ir Trumano gadynėje politiniame gyvenime, o tuo pačiu ir rinkimuose pinigai ir nevaicino jau tokio svarbaus vaidmens. Tačiau šiandien jau yra neginčijamai

visų priimta tiesa, kad rinkimuose lemiamą vaidmenį vaidina televizija. Bet kokiuose rinkimuose joks kandidatas negali turėti net ir mažiausių galimybių patekti į rinkimines varžybas, jeigu jis negali pasirodyti televizijos ekrane. O to pasirodymo laikas yra perkamas neįtikėtinai didelėmis dolerių sumomis. Pusė minutės brangiu laiku (prime time) kaštuoja apie 100,000 dol. Tad galima įsivaizduoti, kokias sumas reikia sukelti, jeigu kandidatas turi parodyti savo veidą per kelis mėnesius, kelis kartus per dieną ir visose didžioje TV stotyse.

Jeigu jau ir galima rasti kelis pavyzdžius, kad kuklesnėmis sumomis remiamas kandidatas vis dėlto laimėjo rinkimus, tai vis dėlto ir tos mažos sumos ribojosi milijoniniais skaičiais... Ogi kiek labai gabių politikų ir patrauklių asmenybių net negalėjo pradėti rinkiminių lenkynių vien dėl pinigų trūkumo. Niekas neabejoja, kad paskutiniuose prezidentiniuose rinkimuose senatoriai Glenn ir Hollnrs buvo stipresni ir geresni kandidatai už Mondale. Bet jie jau pачioje pradžioje pirminių rinkimų turėjo iškristi vien tik dėl tos vienos priežasties — neturėjo pakankamai pinigų.

Vis didėjanti pinigų įtaka rinkimų įkarštyje yra labai rimta problema Amerikos politinės santvarkos kasdienybėje. Ir šiandien ši klausimą svarsto ne vien tik politikai, partijų vadovybės, bet ir politinių mokslų žinovai.

Pinigų vaidmuo rinkimuose ypatingai skaudžiai paliečia mus lietuvius. Kiekviena Amerikos mieste ir miestelyje mes galime pristeigti šimtus respublikonų ir demokratų klubų, suburti juos visus į lygas ir sąjungas, bet vistiek ir jų visų sutelktinėmis pastangomis mes nepajėgsime sutelkti pakankamai pinigų, kad mūsų kandidatams galima būtų atverti duris į milijoninę televiziją.

Tad mūsų jauniems politikos aspirantams belieka vienas ir vienintelis kelias eiti per bendrąsias šios šalies politines partijas. Bandyti užsitarnauti jų pasitikėjimą ir tuo pačiu ir išnaudoti jų visokeriopą paramą.

Teisingai tvirtina V. Abraitis "tiesioginiai stojant į tas bendrines partijas, tenka pradėti nuo pačios apačios". Tik tos "apačios" samprata gali būti skirtinga. V. Abraitis mano, kad

ta "apačia" yra mūsų tautiniai politiniai klubai ir jų lygos. Bet aš ir toliau lieku giliai įsitikinęs, kad "apačia" yra ir bus bendrinių Amerikos politinių partijų mažieji narveliai — miestelių, miestų ir apskričių rinkiminės apylinkės. Šiose apylinkėse kandidatas gyvena ir yra daugiau ar mažiau balsuotojams pažįstamas.

Galbūt, mūsų keli lietuviai ir padarė klaidą bandydami jau iš karto veržtis į JAV kongresą ar atskiros valstybės seimą. Turbūt buvo daug tiksliau pradėti, kad ir nuo labai mažo ar mažai kam žinomo miesto ar apskrities tarybos nario.

Mūsų tautinės nei demokratų nei respublikonų organizacijos plačiau durų mūsų jauniems politikams neatvers. Ir pats V. Abraitis pripažįsta, kad tautinių organizacijų remiami Adamkus ir Talandis negalėjo rinkimų laimėti. Bet savo laiku juos laimėjo a. a. Antanas Olis ir rinkimus laimėjo: "kad buvo įgijęs pasitikėjimą ir žinomas ne tik lietuvių tarpe, bet ir amerikiečių". Nemanau, kad šį pasitikėjimą jis įgijo per lietuvių politinius klubus. Daugiau yra pagrindo manyti, kad jau tuo metu žinoma V. Abraičio teigimą: "kad stojant į bendrines partijas, reikia rodyti didelį stropumą, dirbant tik šio krašto gerovei". Tik niekaip negaliu sutikti, kad šiuo keliu bet kuriam mūsų tautiečiui įplaukus į platesnius politinius vandenius "pasitarnauti lietuviškoms bėdoms veik neįmanoma". Kaip tik A. Olis gyvenimas ir jo politinė bei visuomeninė veikla panašius teigimus nuneigia.

Mūsų tautinės respublikonų ir demokratų organizacijos labai tinka mums vyresnio amžiaus tautiečiams nuraminti visuomeninės politinės veiklos troškulį. Šaukiamos konferencijos, suvažiavimai, ruošiami pokiliai. Juose išrenkami garbės pirmininkai, lygų prezidentai, pirmininkai keliolika vicepirmininkų, gen. sekr. ir p. Ir tada jau mes galime pasijausti kažkaip pakilę nuo kasdienybės ir išėję į aukštesnes pakopas. O jeigu dar mūsų remiamas kandidatas laimi rinkimus, tai ir mes lyg ta musė tupėjusi visą dieną, ant į arklą pakinkyto jaučio rago galime sušukti: "kad arėme tai arėme".

Žinoma, anaipol, nieku būdu šio politinio žaidimo nereikia nuneigti. Jis jeigu jau ir daug gero, tai tikrai nieko blogo nepadarė. O pagaliau ir aš pats labai mėgstu jame dalyvauti ir neprata

Iš kitos pusės

Sekmadienis, birželio 30-ta, buvo pirma šilta diena. Važiavau į Normandijos paplūdimius, Pakeliui varčiau labai puošnų LE FIGARO šeštadienio laidos magaziną. Vienas puslapis skirtas įvykiams prieš 40 metų. Kairiam kampe buvo pranešimas apie aviacijos pulko "Normandie — Nieman" pagerbimą prie Triumfo Arkos, o vėliau priėmimą Prancūzijos-SSSR komiteto būstinėje, dalyvaujant ambasadoriui Bogomolovui. Apie kokį nors Lenkijos vyriausybės (Varšuvos ar egzilinės) atstovą nė žodžio. Tiesa sakant, prancūzų kariai Nemuną pasiekė ir peržengė tik Napoleonui vadovaujant. Charles de Gaulle laikais jie sustojo prie Rheino, o jų sąjungininkai amerikiečiai prie Elbės, dar toli ne tik iki Nemuno, bet ir Vyslos...

Šio karo metu prancūzai per Nemuną persikėlė tik kaip sovietų... belaisviai. Per nesenai matytą Prancūzijos TV 3 F kanalo programą paaikšėjo, kad jų būta trijų kategorijų. Daugiausiai buvo elzasiečių. Hitleriui prisijungus Elsasą ir Lotharingiją, jie buvo pašaukti į kariuomenę. 1946 m. iš sovietų belaisvės grįžo apie 15,000. Kita tiek išmirė Sibire. Skaičiuojama, kad dar apie tris šimtus jų turėtų būti gyvų.

600-700 prancūzų pateko į sovietų belaisvę jiems juos išvadavus iš kacetų, į kuriuos jie pateko už pagrindinio veiklą, atseit kovą prieš Hitlerį. 79 jų dar gyvi, bet neišleidžiami. Net susisiekti su jais neįmanoma. Jų sąrašas pasiūsta Gorbačioviui, bet jokio atsakymo.

Paskutinę grupę sudaro buvusieji pabėgėliai nuo bolševikų revoliucijos, patys ar jų vaikai apsisprendę grįžti. Jie greitai apsižiūrėjo suklydę ir pradėjo ieškoti kelio atgal.

Standartinis sovietų atsakymas yra toks, kad pas juos jokių prancūzų nėra, tačiau iškilmingom progom, kaip didžiausią malonę, jie po kelis išleidžia. Prezidentui Mitterrandui pereiniais metais viešint Maskvoje, jie pažadėjo paleisti keturis. Vienas jų, 1930 m. Toulouse gimęs Robat Mitjakov iki šiandien dar negrįžo.

Seniau grįžę aiškinosi girdėję tokį neleidimo paaiškinimą:

"Po to ką jūs čia matėte, niekados negrįšite. Kapitalistinis proletariatas apie tai neturi žinoti."

Nestebėtina, kad pradėjau lyginti Normandiją su Nemuno kraštu. Ir Normandija yra žemės ūkio kraštas. Vienkiemį sodybos neliudija ištaikingo gyvenimo. Labai daug gaminama obuolių vyno ir jo produktų. Vietiniai nuo kitų Prancūzijos gyventojų skiriasi ne tik vynu. Jie tamsūs blondinai. Tokių visur užteks. Gal todėl iš Anglijos galvojant apie Europos išlaisvinimą, svajonėse teritorijos nepasišykštėta. Iš to ir toks pulko pavadinimas.

(vm)

PASIKEITIMAI KREMLIUJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

Lelouche knyga 'L'Avenir de la Guerre' (Karo ateitis), kurioje siūloma atsisakyti nuo minties, kad sovietams užpuolus Vokietiją, Prancūzija dar turės kiek laiko apsispręsti ką toliau daryti. Prancūzija turinti iš anksto pasisakyti, ką ji darys ir to įrodymui pasiūsti 100,000 vyrų prie Elbės.

Tai liudija, kad gasdinti galima tik iki tam tikro laipsnio. Gasdinimų jau nepaiso Reagano Amerika. Baimė sumažėjo ir Europoje, kur vis daugiau įsigali mintis, kad būdama vieninga ji neturi ko bijoti.

Ar Gorbačioviui ir jo bendrams pasiseks sulaukyti tą pažūrų keitimą? Atrodo, kad jie dar kartą pabandys seną taktiką lapkričio 18-21 d.d., Reagano-Gorbačiovo susitikime Zenevoje.

nėse, įsijungę į seniūnijų (princinct) organizacijas ir t.t. Žinoma, visi jie turėjo kuriuo nors būdu gauti atitinkamą išsimokslinimą ir patirtį. Mano rinkinyje vienas būdingiausių pavyzdžių yra buvusio Ohio gubernatoriaus ir vėliau senatoriaus Frank Lausche politinio gyvenimo kelias.

Tad šiuo keliu eidami ir mūsų jaunieji politikai gali tikėtis išplaukti į platesnius politinio gyvenimo vandenius. Mūsų respublikonų ir demokratų tautiniai klubai šiuo atveju didesnio vaidmens nevaicino ir ateityje nesuvaidins.

PHYSICIANS WANTED

Need Family Practitioner, Internist, and Pediatrician. Opportunity with large expanding multi-specialty group. Located in one of the fastest growing areas in the country. Enjoy living in a small town, conveniently located between Phoenix & Tucson, AZ. Small town atmosphere within easy access to major metropolitan areas. Send CV or call Jerome Peterson, Casa Grande Clinic, 1023 E. Florence Blvd. Casa Grande, AZ 85222 or call (602) 836-7495 or 836-7263.

PRINTER

Experience on Harris LTV and/or A.B. Dick. Knowledge of camera/strapping helpful, part and full time. Chagrin Hall/Bainbridge, Ohio area. Call Mr. HORAN 216-543-9125.

(28-30)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiuro
numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Atsakykim į laišką

DIRVOS 70 metų sukakčiai paminėti komitetas neseniai išsiuntinėjo Dirvos skaitytojams, Tautinės Sąjungos skyriams ir spaudos reikalams besirūpinantiems tautiečiams trumpą, bet griaudų laišką. Tai paskutinis šio Komiteto laiškas, bet gana svarbus. Todėl į jį neatsakyti būtų nuodėmė.

Laiške, žinoma, prisimename Dirvos spaustuvės bėdos: "Paseno rinkimo priemonės, susidevėjo mašinos. Atėjo laikas jas pakeisti naujesnėmis, moderniškesnėmis". O gi jeigu laiku neįsigysime naujų spausdinių priemonių, Dirva vargs, darbas bus nebeįmanomas. O kas tada, ogi gali Dirva mūsų nebelankyti.

Skaitydamas šį trumpą, griaudenantį laišką pagalvojau, o kas gi būtų jeigu netektume Dirvos. Ji dabar taip atjaunėjusi, jos turinys puikus, tiek daug aktualiosios medžiagos redaktorius sugeba sutelkti. Spausdintą žodį turime ypač branginti, nes jeigu jis sustos, neteksime tarpusavio ryšio, sustos kultūrinis gyvenimas, nutils gyvasis balsas, šaukiantis už pavergtuosius tėvynėje.

Taigi, kaip matome, reikalas svarbus ir paskutinyssis laiškas beldžiasi į kiekvieno tautiečio širdį, prašant skubios paramos.

Laiške radau ir Dirvai paremti lėšų telkimo vājaus laimėjimų paskirstymui 11 laimės bilietelių. Kiekvienas jų po 1 dol. Prašoma iki spalio mėn. 1 d. užpildytas šakneles sugrąžinti, žinoma su 10 dol. auka (vienuoliktas bilietas dovana), Loterijos komiteto išdininkei Matildai Marcinkei.

Tai neperdidelis prašymas. Tik dešimkės. O komitetas laiške dar prideda: "Žinodamas Jūsų supratimą ir jautrumą lietuviškos spaudos reikalams"... žinoma ir siunčia bilietų knygutę, su viltimi sulaukti teigiamo atsakymo.

Tikiu, kad tokį laišką gavo daugelis žmonių. Tad ar

gi jį mes įmestume į krepšį neskaitytą? Gal būtų negerai! O juk esame mandagūs ir įpratę visuomet atsakyti į laiškus, tad ir į šį atsakau aš ir atsakykime visi. Dirvos pečių našta žymiai palengvės.

Viešėdamas Chicagoje turėjau progos viešėti svečiuose Irenos ir dr. Leono Kriaučeliūno gražioje naujoje namuose. Besivaišindami ilgiau stabtelėjome ir prie Dirvos rūpesčių. Kaip žinia dr. Leonas Kriaučeliūnas vadovauja Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti komitetui. Tuomet pirmininkas sakė, kad esą vėjus įpusėjęs, tačiau dar reikia gerokai pasispausti iki numatytos surinkti sumos. Išdėstė planus tolimesniame vājaus vykdymui. Sakė vykdysią ir piniginių dovanų paskirstymą ir tam tikslui gerai pasiruošę. Vājaus sėkmingumą, esą nulems tie žmonės, kuriems rūpi išeivijos tautinės gyvybės ir savos spaudos išlaikymas.

Jis su dideliu dėkingumu prisiminė tuos aukotojus, kurie pirmieji atskubėjo talkon. Reiškė viltį, kad po paskutinio kreipimosi vājaus reikalas pagyvės ir užsibrėžtą tikslą pasieks. O vājaus derlių apvainikuos Chicagoje specialiu banketu.

Atrodo, kad dr. Leono Kriaučeliūno viltys išsipildys. Ta kryptimi juda ir ALT Sąjungos skyriai.

Štai Daytona Beach apylinkių ALT S-gos skyrius ir jo pirmininkas Vytautas Abraitis, gavęs loterijos bilietus, sujudo ir jų platiniimą pradėjo tos apylinkės lietuvių klubo susibūrimo liepos 14 d. Reikia manyti, kad ir kiti skyriai šia proga gerokai pasidarys.

Taigi, gerb. Komitete, dėkoju už laišką, į jį atsakau. Tikiu, kad atsakymų sulauksite daug, daug, ir vājaus našta sėkmingai užbaigsite. To nuoširdžiai tenka visiems palinkėti.

J. Janušaitis

APIE BENDRUOMENĘ IR SPAUDĄ

Aurelija Balašaitienė

Dr. Antanas Butkus savo straipsnyje 'Bendruomenės rinkimams praėjus' (Dirva, Liepos 11 d. laida) sutinka su kitų samprotavimais dėl visuomenės apatijos bendruomenės rinkimų metu ir taip pat kelia aktualų ir diskutuotiną klausimą apie reikalą išnaudoti spaudos pilną potencialą bendruomenės darbų analizei. Jis pasigenda 'mūsųose' (?) 'įskaitant ir Bendruomenės veiklesniusius darbininkus, spaudos darbuotojų'. Atrodo, kad Bendruomenė - kaip ne bendrinė, bet specifinė organizacija - nesiūdo spaudoje, nors tiek Dirvoje, tiek kituose laikraščiuose pastovių bendradarbių dauguma yra aktyvūs ir net darbštūs bendruomenės nariai. Jų tarpe priskaitau ir save pačią, išsamiai per eilę metų propagudama bendruomenės renginius, analizuodama jos veiklą ir retkarčiais tardama kritikos žodį. Reiškia, bendruomenės spaudoje negalima pasigesti, nebent reikėtų turėti specifinį 'vairuotojų' aprobatą, kad straipsnio pabaigoje būtų pažymėta 'Bendruomenės aprobuota'.

Mano supratimu Bendruomenė yra visų lietuvių bendrinė organizacija, kurioje telpa, ar bent turėtų tilpti, įvairių pažiūrų ir skonių žmonės, kurie laiko save lietuviais. Tad ir spaudoje keliamos problemos turi būti bendros. Iešiojantis visus.

Antra vertus, Bendruomenė turi savo oficialų spaudos organą 'Pasaulio Lietuvį', kuris ne visada derinasi su pagrindine bendruomenės idėja. Tai jau gerokai susiaurėjęs, dailiai išleistas žurnalas, kuriam vietos neranda tie, kurie bando ieškoti bendruomenės veikloje lygsvaros ir objektyvumo.

Prieš keletą mėnesių Pasaulio Lietuvoje pasirodė keistokas straipsnis, pasirašytas didelio bendruomenės, švietimo ir taip pat skautų veikėjo, kuris kėlė mintį 'skautus pajungti bendruomenei'. Pasipiktinusi tokia logikos stoka iš savo brolio skauto, parašiau straipsnį, prašydama paaiškinimo, kuriuo pagrindu savarankiškos ir senos organizacijos gali būti pajungiamos Bendruomenei ir koks būtų to pajungimo tikslas ir rezultatai. Straipsnis dingio redaktoriaus stalčiuje. Kitu atveju skaitytojų laiškų skyriuje buvo atspausdintas vieno clevelandiško laiškas, kuriuo jis atsisako prenumeratos, nes jam nepatinka PL netaikinga linija. Tai vienintelis laiškas tarp visų, dėkojančių už labai puikų žurnalą. Laiškas buvo redakcijos panaudotas tik igelti spaudos darbo kolegoms, 'Dirvą' lyginant su 'Naujienomis' ir labai netaktiškai jį puolant. Kaip sena Dirvos bendradarbė vėl parašiau redaktoriui, gindama Dirvą ir nurodyma faktus, kurie įrodo, kad Dirva yra ne tik objektyvi, bet ir palanki Bendruomenei. Tą pagaliau net ir dabar liudija ilgi

dr. A. Butkaus straipsniai. Gavau iš redaktoriaus ilgą ir labai sąmojingą atsakymą, kuriuo mano straipsnis priimamas neva kaip... asmenišką laišką jam. Reiškia, nereikia spausdinti.

Taigi atrodo, kad populiarioje spaudoje bendruomenės veikla turi pakankamai, kartais net per daug dėmesio. Tačiau Bendruomenės oficialioje spaudoje vietos yra tik 'išrinktiesiems'. Todėl skystis nereikėtų...

Jei spauda yra mūsų gyvenimo veidrodys, tai ji negali būti vien Bendruomenės atspindys. Yra daug įvairių organizacijų, daug bendruomenėje nesvarstomų problemų, kaip kad dabar labai aktualus neva tai karo nusikaltėlių klausimas, taip agresyviai keliamas OSI. Ne vien dainų ir šokių šventės, operos ir konferencijos bei lankymasis Baltuose Rūmuose yra mūsų Dėmesio užsitarnaujantys įvykiai. Įvairių mūsų visuomenės ir šakoti jos interesai. Jei viskas vyktų vien Bendruomenės šešėlyje, tai laisva visuomenė nustotų egzistuoti ir tai būtų mūsų lietuviško individualumo žlugimo pradžia. Bendruomenės interesai privalo egzistuoti šalia visų kitų, bet ne juos dominuoti. Graudus pavyzdys buvo šių metų baisyjų birželio dienų minėjimas, kurį suorganizavo Clevelando ALTo skyrius. Gal dėl to, kad tai nebuvo Bendruomenės iniciatyva, lietuvių buvo vos dešėtkas. Argi tie įvykiai teliečia ALTa, o ne visus? Kodėl nei vienas bendruomenės darbuotojas nepasirodė eisenoje, ar Old Stone bažnyčioje? Juk trėmė kadaise ne vien būsimus ALTo šeimų narius, bet ir dabartinės Bendruomenės narių gimines. O vistiek į tokią viešą ir svarbią demonstraciją nerado 'vairuotojai' jokio reikalo atvykti. Bet spaudoje kalbame daug apie rinkimus, kurie nekeičia mū-

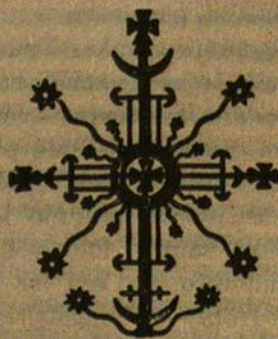
sų bendruomenės sustingusio veido, nerodo jokios tendencijos pakrypti taikos keliu, kad įrodytų tikruosius Bendruomenės idealus.

Taigi apie ką bendruomenės spaudos darbuotojai turėtų dabar rašyti? Korespondencijų gana, pranešimų visada bus, o analizės ir kritikos bei diskusijų platformos nėra. Todėl pavieniai individai - ar kvalifikuoti 'specialistai', kaip anksčiau dr. A. Butkus yra išsireiškę - turės ilgai ieškoti medžiagos, kuri būtų įdomi skaitytojams ir vertinga skelbti viešumoje. Veiksnių tarpusavio kivičiai turi dingti iš spaudos psulapių, o susitarimas privalo vykti uždaruose posėdžiuose, rezultatus paskelbiant oraus bendro komunikato pavidale. Bendruomenė, kaip ir kiekviena organizacija, savo nešvarius baltinius privalo skalbti tylomis, o į viešumą išeiti tik su pozityviomis mintimis, paskata darbams, užgyrimu kitų darbų. Kadaise buvęs aštrus klausimas dėl bendradarbiavimo su 'kraštu' laikinai aprimo, nors ir dabar vyksta mūsų visuomenininkų kelionės į Lietuvą, apmokėtos Tėviškės Draugijos lėšomis. Kodėl Bendruomenė tokiais atvejais nereaguoja viešai? Tai būtų vienas atvejis, kuriuo viešas pasisakymas bendrai visiems paryškintų Bendruomenės nusistatymą tuo svarbiu klausimu, dėl kurio kadaise prasidėjo pagrindinis tos idealiai gražios organizacijos skilimas. Vidaus problemos, administraciniai reikalai ar kėlimas viešumon tarpusavio kivičių yra nereikalingas spaudos apsunkinimas.

Todėl siūlau nesisieloti dėl bendruomenininkų nerašymo spaudoje. Tebūnie tai paliekama arba stebėtojams, arba tiems, kurie turi ką nors konkretaus ir pozityvaus pasakyti plačiai visuomenei.

MEDICAL DIRECTOR

Boulder Valley Clinic, an established women's health center providing gynecological and family planning services, counseling, community education and first trimester abortions is seeking a medical director. Must be BC/BE in OB/GYN, must be licensed in Colorado, prefer experience in first trimester abortions; interest in expansion of gynecological surgical practice. Position available immediately. Contact Nancy Tyler, BOULDER VALLEY CLINIC, 2346 Broadway, Boulder, Colo. 80302 (303) 442-5160

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

(9)

Aleksandras Merkelis

Bėgant nuo bolševikinio teroro...

Lietuviai tremtiniai buvo išblaškyti po visą Vokietiją ir jos okupuotus kraštus. Trečiojo Reicho karinei galybei silpnėjant ir okupuotam plotui mažėjant, lietuviai tremtiniai stengėsi burtis vakarinėse Vokietijos dalyse, kur tikėjos greičiau sulaukti laisvę nešančio išvadavimo. Tačiau ne visiems tai buvo imanoma padaryti. Norvegijoje, Danijoje, Italijoje ir kituose kraštuose esą prievarta kariniams darbams paimti lietuviai to padaryti negalėjo. Tuose kraštuose esą lietuviai, Vakarų Sąjungininkų frontui artėjant, stengėsi iš vokiečių kariuomenės atsipalaiduoti ir pereiti į tų kraštų partizanų eiles ar dar labiau frontui priartėjus pasiduoti į belaisvę.

Rytinėse trečiojo Reicho dalyse esą lietuviai tremtiniai išgyveno visus karo baisumus, ir tik dalis iš jų tegalėjo išsigelbėti. Jau Rytprūsiose ir Vakarinėse Lenkijos dalyse raudonoji armija nemažai lietuvių užklupo. Dar daugiau jų buvo užklupta Pomeranijoje, prasidėjus 1945 m. sausio mėn. raudonosios armijos ofensyvai, nukreiptai prieš Vokietijos sostinę Berlyną. Pomeranijoje daugiausia buvo lietuvių ūkininkų, dirbančių vokiečių ūkiuose. 1945 m. šaltoka ir gili su smarkiomis pūgomis žiema, užpūstyti ir nuo bolševikų besitraukiančių pabėgėlių užgrūsti keliai trukdė sėkmingai pasitraukti iš raudonosios armijos supamos Pomeranijos, iš kurios pabėgti bebuvo galima tik pajūriu, o vėliau tik jūros keliu.

Daugumas tremtinių Vokietijoje atsidūrė lyg paskubomis iš degančio namo ištrūkę. Kai kurie tik su vasariniais drabužiais, kai kurių dar iš Lietuvos su skubtas pasiimti menkas turtelis buvo subombarduotas, arba žuvo siunčiant geležinkeliu ar, pagaliau, buvo paliktas paskubomis pėsčiomis bėgant nuo raudonosios armijos.

Gaila paliktos tėviškės, gaila ir netekto turto, bet už vis gailiau artimųjų, kurių likimas nežinomas, apie kuriuos nežinoma, kame jie ir ar begyvi jie. Į paliktąją tėvynę dar turime vilties sugrįžti, prarastą turtą, sveikam esant, vėl galima įsigyti, bet kas beįstengs gražinti artimuosius, kurie žuvo karo ugnyje ar kuriuos bolševikai ištrėmė Sibiro vergijon. Vokietijoje buvo daug lietuvių tremtinių, kurie įvairiausių aplinkybių buvo išskirti su savo artimaisiais. Karo audrai

tebedukstant, neįmanoma buvo likimo išskirtiesiems susirasti.

Tik taika galėjo niaurų tremtinio gyvenimą praskaidrinti, jo vargų naštą palengvinti. Laukiamoji taika daug šviesių vilčių žadėjo. Ji artėjo su atžygiuojančia Vakarų Sąjungininkų kariuomene. Jos atėjimas buvo skaičiuojamas iš pradžių mėnesiais, vėliau savaitėmis ir, pagaliau, net dienomis. Prieš pabaigą vokiečiai, ypač naciai dar nirslesni pasidarė ir labiau svetimšalių ėmė nebekęsti. Tačiau niekas jų nebebijo. Jų dienos buvo suskaitytos.

Tankų pavojaus sirenos svetimšalių darbininkų buvo sutiktos, lyg koks pergalės maršas. Niekas nebeklausė buvusių valdovų ir nebeskubėjo genami į slėptuves. Pavyzdinę vokiečių drausmę pakeitė pakrikimas, drąsa — baimė, kas gi dabar bus.

Vokiečių Lietuvoje plačiai išreklamotoje Saksonijoje nuošalioje vietoje prie mažo sraunaus kalnų upelio nedidelis kartonažo fabrikas. Jame apie 100 svetimšalių darbininkų, jų tarvisi laukia artėjančios amerikiečių kariuomenės išvadavimo iš kančių, kurioms jau bado šmėkla kasdien vis įžuliau žvelgė į akis. Viena 1945 m. saulėta priešpiečių buvo paskelbtas tankų aliarmas, naciams keliąs siaubą, o svetimšaliams darbininkams nebeuslepiamą džiaugsmą. Po kelių valandų ir amerikiečių tankas nuburzgė plentū esančiu už kelių kilometrų.

Saulėtą sekmadienio rytą ant kartonažo fabriko suplėvėsavo didelė balta vėliava. Visi į ją sužiūro, kaip į kokį stebuklą. Aplink fabriką susirinkę iš džiaugsmo kvatojos, plojo delnais, o vaikai lyg pavasarį ėriukai šokinėjo, patys nežinodami ko. Bailesnieji per atdarus langus iškišę galvas, o drąsesnieji iš savo butų išėjo ir vokiečiai stebėjos, žiūrėdami į baltą vėliavą, kuri išdidžiai plėvėsavo.

Praėjo gerokas pusvalandis, o amerikoniai nepasirodė. Išsidrąsino vokiečiai. Viena padrikais plaukais "gulbės" kaklu vokiečiai iš pykčio pradėjo isteriškai šaukti, kad vėliavą nukabintų, nes esą jos vaikai fronte ir ji nepakesianti išdavystės. Ji šaukė SS, grąsė gestapu ir keikė, lyg girta gatvės merga. Graži balandžio sekmadienio nuotaika, belaukiant išvadavimų, buvo sugadinta. Nučiuvo juokas, ir darbininkai išsiskirstė. Dingo ir vėliava.

Po keletos valandų balta vėliava vėl suplėvėsavo. Vėl darbininkai iš savo lėdinių, o vokiečiai iš savo butų išlindo. Tolumoje pykėjo paskiri šautuvų šūviai, čia vienur, čia kitur kulkosvaids sutratėdavo, už kalnelio plentū tarškėjo kažkieno tankas. Pro fabriką žygiavo pakrikusių vokiečių kareivių būrelis, vadovaujamas berankio esesininko. Pasakoja, būk juos atkvietus isteriškai vokiečiai. Berankis pradėjo jį apspitusių teirautis, kas įkėlęs baltą vėliavą. Jis buvo įtūžęs ir švaistės ginklu. Matyt, atsakymą greit gavo, kad tuojuo pradėjo stumdyti ir plūsti betriebsleiterį ir fabriko sargą. Juos daužydami šautuvų buožėmis per galvas nusivarė miškelio link. Žmonės buvo persigandę ir laukė kažko baisaus. Baisioji paslaptis greit paaiškėjo: betriebsleiteris ir fabriko sargas už kokio dviejų šimtų metrų buvo SS užmušti, o betriebsleiteriui dar odos diržas iš nugaros išrėžtas.

— Ar kas galėjo tikėti, kad SS tokie pat baisūs kaip ir bolševikai? — lyg tai manęs klausdama, lyg tai pati su savim kalbėdama šnibzdėjo išbalusiu veidu, drebančiomis lūpomis lagerfeuhre, kurios du sūnus buvo kariai, o gal ir SS, ir senukas vyras nešiojo karišką mundierį. Ji pasižymėjusi partietė. Bet šiuo kart jau buvo be partijos ženkluko.

— Ar Tamsta tuo dar ligi šiol abejojai, — atsakiau žvelgdamas į juos baimės iškreiptą veidą.

— Taip taip. Baisūs laikai! — Ji man atsakė ir nuskubėjo saugoti betriebsleiterio žmonos, kad ji iš skausmo nenusiskandintų upelio bangose.

Šis bausis įvykis prislėgė ne tik vietinių vokiečių, bet ir svetimšalių darbininkų nuotaiką. Darbininkams ne tiek buvo gaila betriebsleiterio, ligi pat galo buvusio ištikimo nacio, kiek buvo bausis, kad rudoji bestija savo slyksčia žiauria žmogžudyste suteržė šią visų taip lauktą iškilmingą valandėlės nuotaiką. Rudoji bestija ir stipdama dūko. Kas galėjo būti tikras, kad naktį, koks pakvaišusių SS dalinys neišskers viso lagerio? Toji baimės nuotaika, lyg koks damoklo kardas, kabojo dvi savaites, nes toji vietovė buvo tapus kurį laiką nekieno žemė. Tarpais ją apšaudydavo iš tankų, dienomis užklysdavo amerikiečių karių būrelis, o už upelio buvo SS, kurie beprasmiškai šaudydavo iš šautuvų ir minosvaizgių.

Atsilankę amerikiečių prie upelio, ilgėdamasis sakariai išvežtuosius pavaišindavo cigarėtėmis, o jų vaikus saldainiais. Vokiečiai į tai žūrėjo su neslepama neapykanta. Vos tik amerikiečiams atėjus, buvę fabrike prancūzų belaisviai tuojuo išvyko į vakarus. Jų išvykimas dar labiau likusių nuotaiką prislėgė.

— Jie išvyksta į savo laisvą tėvynę, kada mes į savąją vyksime? — kalbėjo lietuviai susirinkę jų išlydėti.

— Jie laimingi: grįžta į savo namus pas savuosius, — kalbėjo lietuvės susirūpinusiais veidais.

— O kas mūsų laukia? — diegė per širdį kiekvienam skaudus klausimas.

Su kuprinėmis, su lagaminėliais rankose žygiavo prancūzai iš fabriko į vieškelį Vakarų link, kur jų laisvoji tėvynė. Vienas prancūzas keliavo su savo gitara, su kuria šventadienio popiečiais skambindavo

prie upelio, ilgėdamasis sakariai išvežtuosius pavaišindavo cigarėtėmis, o jų vaikus saldainiais. Vokiečiai į tai žūrėjo su neslepama neapykanta.

Moterys mosikodamos skepetaitėmis, vyrai kepurėmis atsisveikino su linkmaisiais prancūzais. Pakelystovėjo ir viena kita apsišarojusi vokiekaitė. Ji liko čia, o jos širdis iškeliavo draug su prancūzu.

Paskutinei kuprinei pranykus už kalnelio, bejėgiai nusvyro ir lietuvių ranka, kuri laimino lyg gerąjį bičiulį išvykstantį į laimingesnį kraštą.

Visi grįžo ašarotomis akimis. Visų mintyse buvo klausimas:

— Kada mes, ir kaip grįšime į savo laisvąją tėvynę?

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

"Amber Holidays"

1985 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPESE:

Rugsėjo 18 — \$1393.00	Rugsėjo 23 — \$1329.00
Liepos 31 — \$1562.00	Rugpjūčio 6 — \$1770.00
Rugpjūčio 6 — \$1770.00	Rugsėjo 3 — \$1679.00
Rugsėjo 3 — \$1679.00	Gruodžio 26 — \$1440.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

[staigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Mums reikia namų Cuyahoga, Lake ir Geauga
apskirtyse, ypač East 185 gt. — Neff Road.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome kreiptis į mano įstaigą.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Objektyvinė dvasia neperteikiama

(Mirusios Alicijos Rūgytės nekrologo vietoje)

Dr. J. Jakštas

Zymusis Berlyno universiteto profesorius Nicolai Kartmann kartą filosofijos istorijos paskaitose kalbėjo apie subjektyvinę ir objektyvinę žmogaus dvasią. Subjektyvine dvasia jis vadino žmogaus igimtas savybes, igytas paveldėjimo keliu. Tai bendri žmogiški prigimties būdo bruožai. Objektyvinė dvasia yra iš gyvenimo igytas turinys. Turinys kiekvieno žmogaus savitas. Nors jis išsivinęs iš gyvenimo, bet kiekvieno žmogaus savaimingai pagal savo prigimtį. Objektyvinė dvasia perdėm individuali, neperteikiama, nepasikartojanti.

Kalbos vargai

T. Klyga

Daugumas mūsų renginių buna su vaišėmis — skanios ir gausios, kad net stalai lūžta, ir vis "lietuviški valgiai". Tik kažkodėl šeiminkės neatjunksta nuo svetimų pavadinimų savo gamintiem valgiams. Argi svetimas vardas vis dar atrodo garbingesnis? Tai baudžiavų palikimas. O gal vaizduotė taip sustingo — nebepajėgia bent kiek pasinaujinti, apsišvarinti?

Verta nusižiūrėti į amerikiečių lankstumą: jie vis ieško kuo atsišviežinti, o persenusį ar nebetinkamą daiktą tuoj meta laukan. Jie mėgsta, kas naujai ir įdomiau, kas švariau. Jų maisto gaminiai dažnai gauna naujų vardų, ką nors truputį ypatingiau pagaminant. Ir valgytojui patrauklu rasti ką nors kitoniško, ne vien tuos pačius gaminius valgių sąrašė. Atskiri restoranai savo prestižui įsiveda naujų vardų saviem patiekalams. Anava kiaušinienei kiek pavadinimų! O va skaitom, žurnalistas su draugais nustebo radę dar naujopų omeletų: Roberto Frosto omeletas W. Faulknerio, Gertrūdės Stein, Janės Austin ir k. O kodėl mes tebevalgstame su persenusiais svetimais cepelinais ir nepoleonais, tebevaugėjam svetimžodžiu priterštom mazurkom, babkom ir neskoningom barankom, seniai sugižusiais kleckais? Juk galima duoti ką nors naujesnio, pvz. Merkinės ragaišis, Nevėžio žuvinė, Ašmenos riestainiai, Batakių kepsnelis, Zarasų bandutės, Minijos paplotis ir t.t. Svetimieji turi net Tiltės sūrį, o mes savų žodžių baidomės.

Nors kiekvienas žmogus yra skirtingas pagal išsivinę objektyvinę dvasią, tačiau daugelis yra panašūs su bendromis žmogiškomis ypatybėmis. Tai formato, minios žmonės, kokių yra dauguma, su bendromis žmogiškomis ypatybėmis. Pasitaiko tokių, kurie išsiskiria iš minios savo dvasiniu pasauliu ir eina skirtingu gyvenimo keliu. Kartais jie daugumos nesuprantami ir net keistuoliais laikomi. Bet jie išsiskiria iš formato žmonių savo iškiliais darbais, prasikiša visuomenėje, padaro tai, ko eiliniai, formato žmonės nepadaro ir negali padaryti. Siejami keistuoliai yra savo objektyvinės dvasios turėtojai.

Individuali asmenybė, savo užmojais, idėjomis ir darbais iškilusi mūsų visuomenėje, buvo tik ką (birželio 20 d.) mirusi Alicija Rūgytė. Ji nuostabi asmenybė, garsėjusi ne tik Chicagoje, bet ir už to miesto ribų, lietuviškoje visuomenėje. Kas žino, gal ji pačios prigimties buvo skirta tapti nuostabia visuomenininke? Dukra medicinos daktaro, anais labai senais laikais garbingos profesijos tėvo ir motinos, kilusios iš lenkiškos aristokratiškos šeimos. Alicija augo šviesioje, inteligentiškoje šeimoje. Tėvas Rūgys buvo didelis Kudirkos leisto Varpo rėmėjas ir artimai bendravo su varpininkais. Be to, jis prisidėjo ir prie draudžiamos spaudos gabenimo iš Prūsų. Tėvo sąsija su varpininkais ir su lietuviška spauda galėjo būti paveikus pavyzdys ir jaunai Alicijai.

Jaunutę, vos mokyklinio amžiaus pasiekusią Aliciją užklupo pirmas Pasaulinis karas. Visą šeimą atsidūrė žymiam tada Rusijos centre, Mogileve prie Dniepro, kur buvo įsikūręs rusų generalinis štabas ir kur gyveno pats caras su šeima. Alicija pasakodavo, kaip jos mokykla kas rytas išsirikiuodavo išilgai kelio, kur caras su

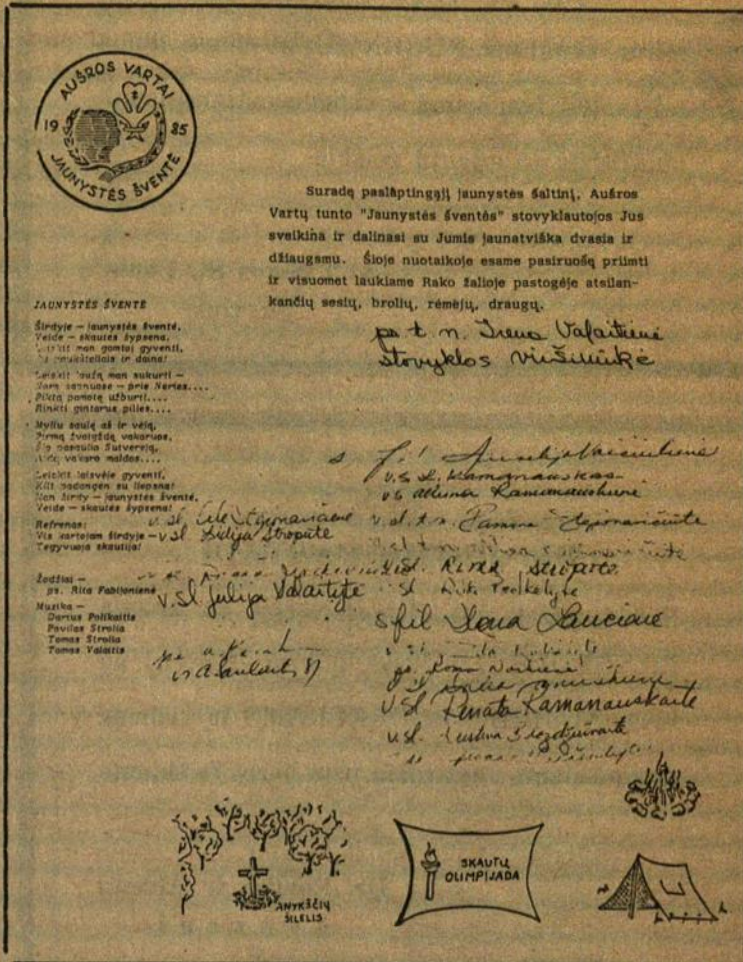
savo šeima iš rezidencijos vykdavo į cerkvę. Matyt Alicija lankė išskirtinę, diduomenei skirtą mokyklą.

Neprastos aplinkos gyvenimas pasibaigė su Vasario revoliucija Rusijoje, caro nuvertimu ir prasidėjusia suirutė krašte. Rūgių šeima grįžo į Lietuvą, į savo buveinę Svėkšną. Čia šeima negavo ilgai pasidžiaugti ramiu, apsirūpinusiu gyvenimu. 1919.IX.16 mirė tėvas daktaras ir paliko našlaičiais tris mokyklinio amžiaus vaikus. Alicija ir jos sesuo gavo pagalbą iš vyresnio brolio kun. F. Martišiaus, Prienu gimnazijos direktoriaus, didelio visuomenės veikėjo, liaudies švietėjo, sodininko, bitininko. Jis įstatė jas mokyti į mergaičių mokytojų seminariją ir rėmė.

Alicija baigė seminariją 1927 metais ir pradėjo mokytojauti Garliavos pradžios mokykloje. Jaunoji mokytoja nenustigo savoje profesijoje. Ji mokėsi įvairiuose kursuose, k.a. vaikų darželio vedimo, gailėtingųjų seserų, kūno kultūros, sodininkystės ir net šoferystės. Bet svarbiausia studija pasirinko istoriją teologijos-filosofijos fakultete. Sunku buvo studijuoti dirbant už kelių kilometrų nuo Kauno. Padėtis pasitaisė, kai jai pavyko nuo 1930 metų persikelti mokytojauti į Jablonskio pradžios mokyklą Kaune ir, joje dirbant, 1933 metais baigė universitetą.

Studijuodama pamilo senąjį Vilniaus universitetą ir jo istoriją pasirinko diplominiu darbu. Ir su universiteto diplomu paliko mokyti Jablonskio mokykloje.

Prasidėjusio Antro Pasaulinio karo sukrėtos pajudino ir Rūgytę iš jos ilgai laikytos vietos. Jos prireikė Svetimo ministerijai Vilniaus lenkiškai gimnazijai, kur ji galėjo su gerai mokama lenkų kalba sudrausminti lenkiškos fanaberijos sugadintus jaunuolius ir įsigyti mokytojų deramą res-

Aušros Vartų tunto stovyklautojos Rako stovykloje Dirvai atsiuntė šį sveikinimą.

pekta. Po bolševikinės okupacijos sekusioje vokiškoje, įsisteigė Vilniuje lietuviška švietimo ministerija ir Rūgytė tapo jos pareigūnė. Po metų Svetimo ministerija perkėlė ją į gimtąją Svėkšną, tos gimnazijos direktorės pareigoms.

Sunkiomis karo sąlygomis, kovojant su visokiais nepritekliais, ji vadovavo gimnazijai. Net buvo užsimojusi testu mokslą nežiūrint aplink situaciją karo fronto ir neturint gimnazijos rūmų, karo ligoninės užimtų. Gal būt Rūgytė organizavo gimnazijos mokslo metų pradžią gavusi iš vokiečių garantiją, kad jie išlaikys tą šiaurės-vakarų Žemaitijos kampelį, vienintelį sausumos kelią susisiekti Kuršių frontui su Rytprūsiais. Garantija, jei tokia buvo duota, pasirodė apvilianti direktore. Sustiprintas bolševikų puolimas pralaužė frontą ir vokiečiai turėjo trauktis iš Žemaitijos. Rūgytės gimnazija baigė savo dienas ir ji pati su saviškiais (su Račkauskų šeima) įsijungė į bėglių minią ir pradėjo išeivišką gyvenimą.

Kai Vokieitijoje tuojau po karo pabaigos pradėtos kurti lietuviškos mokyklos didesniuose lietuvių telkiniuose, Rūgytė buvo tarp pirmųjų mokytojų, ėmusių švietimo darbo. Pradžioje įsikūrusi Bavarijos miestelyje Scheinfelde, čia jie net įsisteigusios lietuvių gimnazijos direktorės pareigas, pavaduodama gimnazijos steigėją Igną Malėną, kitas pareigas einanti.

1949 metais atvyko į JAV ir nuo 1950 m. įsikūrė Chicagoje. Įsidirbinusi pastoviai siuvelykloje, tuojau išitraukė į visuomeninį-tautinį darbą. Rūgytei, kaip pedagogai, pirmiausia parūpo švietimo sritis ir ji metėsi į ją. Tuo metu jėzuitai visuomenės aukomis pastatė Jaunimo Centro rūmus, su patalpomis aukštesnei mokyklai. Tuojau kilo sumanymas steigti lietuvišką aukštesniąją mokyklą. Bet kaip, jei patalpos buvo su tuščiomis sienomis? Ne kas kitas kaip Rūgytė surinktomis aukomis įrengė patalpas ir įsteigė aukštesnę mokyklą. Ji tapo ir jos direktorė 1955-61 metais. Rūgytė iškilo sėkminga aukų rinkėja jau tuo metu, kada jų rinkimas nelengvai sekėsi, nes mūsų išeiviškoji visuomenė dar buvo kūrimosi stadijoje. Ji nebuvo pajėgi didesnėms aukoms. Tuo skundėsi ir Rūgytė. Nepaisant to, ji vis dėlto nesiliovė prašyti aukų ir galėjo paremti prof. Z. Ivinskį, dirbusį Lietuvos istorijos tyrinėjimo darbą Vatikano ir kituose Romos archyvuose.

(Bus daugiau)

Amber Gintaro Galerija

505 East 185 Street • Euclid, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

PAVEIKSLŲ ĮRĖMAVIMAS

Didelis pasirinkimas medžio išdirbinių, gintaro, įvairių MENO darbų.

Atidaryta kiekvieną dieną 10:00-5:00 val. vak.

(Išskyrus pirmadienį).

WANTED
ONLY EXPERIENCED
Insulation applicators for residential & commercial work. Must have good work record & willing to relocate to Atlanta area. We are a nationwide company offering excellent benefits, and steady work. Will help with relocation cost for right individual. Call collect Mon-Fri. 9-6 p.m. 404-299-1338

(28-32)

A. L. Tautinės Sąjungos Garbės nariui

A. A.

DR. JUOZUI BARTKUI

mirus, sūnui inž. EUGENIJUI su šeima, dukrai IRENAI su šeima ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

ALT S-gos St. Louis
Skyrius

A. A.

DR. JUOZUI BARTKUI

mirus, sūnui inž. EUGENIJUI su žmona DANGUOLE ir vaikais, dukrai IRENAI su vyru ALGIRDU BUDRECKAMS ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Dr. Povilas ir Aldona
Š v a r c a i

DR. JUOZUI BARTKUI

mirus, jo sūnui inž. EUGENIJUI BARTKUI su šeima, dukrai IRENAI ir ALGIRDU BUDRECKAMS reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Jonas ir Valė
Č i n k a i

Lietuvių Tautinių Namų nariui

A. A.

KĘSTUČIUI LEVECKUI

mirus, dukteriai, broliams ir kitiems gimnėms bei bičiuliams nuoširdžią užuojautą reiškia

Los Angeles Lietuvių
Tautiniai Namai

A. A.

NIJOLEI GARLAITEI-ŽYGIENEI

po ilgos sunkios ligos mirus, tėvams, vyrui, vaikučiams, artimiesiems šeimos nariams, reiškia nuoširdžią užuojautą.

G. ir V. Mazoliauskai

AUSTRALIJOS LIETUVIAI*Antanas Laukaitis***IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAI**

Birželio išvežimų minėjimai vyko visuose Australijos didesniuose miestuose. Sydnejuje, šis baisus lietuviams įvykis, buvo paminėtas lietuvių atskirai ir kartu su estais ir latviais. Lietuvių minėjimas buvo pradėtas pamaldomis, kurias laikė prel. P. Butkus, giedant "Dainos" chorui. Po pamaldų oficialioji dalis tęsėsi Lietuvių Namuose ir jį rengė Tautos Fondas, kurio atstovė Nijolė Vaičiurytė buvo minėjimo koordinatore. Minutės atsistojimu, pagerbus Sibire žuvusius ir kenčiančius išvežtosius, dienos tema paskaitą skaitė Sydnejaus Jaunimo Sąjungos pirmininkė Rita Barkutė. Savo puikiai paruoštoje paskaitoje, nors ir būdama jaunimo atstovė, gimusi jau Australijoje, ji labai gražiai ir giliai parvaizdavo šią baisią Lietuvai tragediją. Meninėje dalyje, padedant poetui J. A. Jūragiui ir N. Vaičiurytei, su savo deklamacijomis pasirodė jaunieji L. Šarkauskaitė, L. Stasiūnaitė, R. Červin ir A. Šarkauskas. Pabaigai "Dainos" choras, diriguojamas B. Kiverio ir B. Aleknaitės, sudainavo minėjimo nuotaikai pritaikintas tris dainas. Džiugu, kad šiame minėjime dalyvavo didelis skaičius jaunimo. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Pabaltiečių minėjimas įvyko birželio 16 dieną Latvijos salėje. Dalyvavo apie 500 lietuvių, latvių ir estų, o taip pat nemažai kviestinių svečių australų ir kitų tautybių atstovų. Pagrindinė šio minėjimo paskaitą skaitė lietuvis Algis Taškūnas, atvykęs iš Tasmanijos salos Hobarto, kur jis yra "Baltic News" redaktorius. Labai gerai parengtoje savo paskaitoje, jis nušvietė baisias trėmimo dienas, vėlesnį gyvenimą Sibire, tebesitęsiančią Pabaltijo kraštų tragediją ir davė visą eilę konkrečių pasiūlymų, kaip galima padėti mūsų pavergtiems ir kalėjimuose bei Sibire kenčiantiems tautiečiams.

Didelį ir griaudų įspūdį padarė estės Rutt Eliaser tartas žodis. Ji buvo Sibiro tremtinė, net du kartus į Sibirą ištremta ir, tik prieš keletą metų pasiekusi Švediją, ji atsidūrė laisvėje. Neseniai savo žiaurios Sibiro išgyvenimus, ji parašė ir išleido estų kalba Švedijoje.

Minėjimo koncertinėje dalyje pasirodė latvių ir lietuvių mišrūs chorai, latvių styginis trio ir estų solistė, atvykusi iš N. Zelandijos. Lietuvių choras "Daina" išpildė J. Naujalio "Malda už tėvynę", S. Gai-

levičiaus "Oi toli, toli" ir S. Šimkaus "Lietuviais esame mes gimę". Chorui vadovavo Br. Kiveris ir B. Aleknaitė. Oficialiai daliai pasibaigus, salė buvo aptemdyta ir simboliškai pagerbta po dvylika estų, latvių ir lietuvių tremtinių, pranešėjai iššaukiant jų pavardes ir kitam pranešėjui nusakant jų likimą. Taip pat buvo prisiminta ir sąžinės kaliniai, šiuo metu esantieji sovietų kalėjimuose.

Minėjimas Melbourne buvo pradėtas vigilija prie šv. Pauliaus anglikonų katedros, kur pabaltiečių jaunimas birželio 14 dieną išdailino tūkstančius gerai paruoštų brošiūrų apie pabaltiečių trėmimus ir padarytus sovietų nusikaltimus. Melbourne taip pat buvo suruoštas lietuvių, atskirai ir Pabaltiečių Tarybos, ištrėmimų minėjimai. Bendras Pabaltiečių minėjimas įvyko Lietuvių Namuose ir jį pradėjo Tarybos pirmininkas A. Žilinskas, po savo išsamaus žodžio pakviesdamas uždegti scenoje esančias žvakutes, pagerbimui žuvusių tremtinių. Jas uždegė bendruomenių pirmininkai. Oficialią minėjimo kalbą pasakė senatorius D.

J. Hamer, ypatingai iškeldamas šiuos sovietų nusikaltimus ir pabrėždamas, kad jei ištremtųjų mes negalime išlaisvinti karu, tai visi mes turime iškelti padarytus ir daromus sovietų nusikaltimus, ko daugumas australų negali suprasti. Vėliau kalbėjo parlamentaras M. Tanner, pabrėždamas, kad kaip seniau Pabaltijy, taip dabar Afganistane ir kitur, sovietai žudo nekaltus žmones. Jis pabrėžė, kad laisvės kaina yra amžinai budėti. Po kalbų buvo perskaityta dr. Dalės Grinkevičiūtės — Sibiro kankinės rašto ištrauka iš "Frozen Inferno". Bendruomenių pirmininkams užgesinus žvakutes ir jaunimo atstovams išnešus vėliavas, buvo visų trijų tautybių meniniai pasirodymai.

Adelaidėje minėjimas buvo pradėtas pamaldomis šv. Kazimiero koplyčioje, vėliau padedant vainiką prie karių paminklo. Oficialus minėjimas vyko Adelaidės miesto rotušėje. Pagrindinę šio minėjimo kalbą pasakė Imigracijos ir Etninių reikalų ministeris Ch. Hurford. Minėjime dalyvavo ir kiti aukšti politiniai australų asmenys. Programoje lietuviai pasirodė su Lituanijos choro dainomis, padedant paskiriems solistams. Minėjimas buvo gausus ir įspūdingas.

A. A.

MINDAUGUI PUODŽIŪNUI

mirus, jo seseriai DOGMARAI ir TADUI

JURCIAMS nuoširdžią užuojautą reiškia

Vincentina ir Jonas
J u r k ū n a i
Algis ir Laima
J u r k ū n a i
Ramunė, Darius,
Linus ir Gintautas
V i t k a i

A. A.

MINDAUGUI PUODŽIŪNUI

mirus, velionies seserį DAGMARĄ JUCIENĘ

ir pusseserę IRENĄ JAKŠTIENĘ su jų

artimaisiais nuoširdžiai užjaučia

Kazimieras ir Kastytis
J a n k ū n a i

Vai tai taip, vai tai šitaip aguonėlę sėjam (Laiškas iš tolimos praeities)

Mielasis Dėduli,

Nuoširdžiausiai dėkoju Tau už margą gromatėlę, kurią man įteikė į rankas vienas iš Lietuvos emigruojantis žydelis. Tiesą sakant, aš Tau jau labai seniai norėjau parašyti bent kelis žodžius, bet iki šiol vis negalėjau dėl labai paprastos priežasties. Mat, mano antrasis žentas Sun Wang-chung, įsikurdamas mano dukrelės Nijolės per anksti paveldėtoje rezidencijoje, ne tik tai mane iškraustė iš buv. nuosavų namų, bet išvertė į šiukšlyną ir visas mano a. a. tėvelio paliktas lietuviškas knygas, skautų ir šaulių uniformas, visus jo garbės raštus ir žymenius, o su tuo kultūrinio lobio net ir Tavo padidintą fotografiją, kurioje esi kadaise nusitraukęs su JAV prezidentu Baltuosiuose Rūmuose. Blogiausia, kad jis išmetė ir Tavo Sargučių rajono vištų kolūkio adresą. Taigi tik dabar rašau, radęs Tavo seną laišką "Alkos" archyve, nors tikrai ir nežinau, ar šiuos mano žodžius gausi.

Kadangi savo laiškelyje pabrėžė, kad, kaip buvęs paskutinis mūsų Vliko pirmininkas, nors ir sulaukęs 98 metų amžiaus, vis dar domiesi savo buvusių pažįtamų ir jų palikuonių likimu ir kaip mes čia Ame-

rikoje dar puoselėjame lietuvių, tai nuo to ir pradėsiu.

Tavo anų laikų nenumaldomas politinis priešas Vaidutis Kulikauskas, kuris Los Angeles buvo įsigijęs milijoninį nekilnojamąjį turtą, o mūsų kultūros reikalams neduodavo nė cento, žuvo per savo veiklos aukštinio jubiliejaus vakarienę, meksikietės marčios nunuodytas kažkokiais Amazonės džunglių grybais, baisiais už mūsų musmires. Dėl to jokios bylos nebuvo, o turtą jau baigia pralėbauti jo sūnelis.

Tu turbūt dar neužmiršai ir nepaprastai kovingais straipsniais išgarsėjusio žurnalisto Flamerijono žarsteklio, kuri ir Tau dar šokdavo į krūtinę dėl patriotizmo stokos. Nors jis tada atrodė mums beveik šventas misionierius, bet vėliau buvo apkaltintas terorizmu ir, ligi teismo paleistas už užstatą, pasikorė nešventintose kapinėse.

O pastaruoju metu turbūt sėkmingiausiai čia mūsų vardą išgarsino staiga iškilęs Moterų federacijos stipendininkas jaunas erotinių eilių poetas Vytautas Skurdulis, kuris, ieškodamas naujo įkvėpimo, seksualiais sumetimais naktį nepadairiai užpuolė lipančią į savo Mercedes mūsų gubernatoriaus žmoną. Dabar jis sėdi kalėjime, mes dar vis skaitome jo bylos aprašymus, kurių beveik kiekviena sakinyje yra žodis "Lithuanian", ir nežinia, ar kada dar skaitysime jo naują poezijos rinkinį.

Bet mano dėdės Juozo Varnagirio vienturtė duktė Gražinutė gyvena labai gerai. Ji ištekojo už padoraus juodo advokato, augina keturis vaikus, važinėja atosogų į Afriką, tik su ja jau

nebesusikalbu lietuviškai, nors kadaise yra buvusi ateitininkė.

Na, o turbūt ir Tau nėra naujiena, kad dabar čia visi skaitome jau tik vieną į amžinąją vienybę vairuojantį lietuvišką savaitraštį "Pragaro garsas", kurį mums leidžia Biblijos tyrinėtojų draugija. Be to, jau ir milijoninis Lietuvių fondas artėja prie galutinio tikslo, nes gyvi likusieji jo nariai, susirinkę nabašnikų įgaliojimus, taria, kad Lietuva jau yra nepriklausoma, nors ji komunistinė ir pagoniška, tad pagal pataisytą statutą jau galima jai atiduoti ir pinigų.

Tiesa, mūsų Lituanistinė katedra iš milijonų dolerių procentų dar ir šiandien puikiai veikia. Joje niekad netrūksta anglų, vokiečių, italų ar graikų filologijos mokslus ginančių studentų, o lietuvių kalbą dėsto iš Prienų kilęs tarptautinio garso profesorius dr. Dovydas Robinsonas. Gaila, kad paskutinis lietuvis studentas, prieš porą metų išvyko pasitobulinti į Vilnių ir ten suklaidintas negrįžo.

Tai tuo tarpu tiek. Kitą kartą parašysiu daugiau. Bet, Brangusis Dėduli, turiu ir aš į Tave nukreiptą prašymą. Atsiųsk man iš Lietuvos kokių nors būdu ir kur nors radęs Bernado Brazdžionio poemėlę "Meškiukas Rudnėsiukas", kurią seniau visą mokėjau atmintinai, o dabar, matyt, dėl "Alkazelerio ligos" jau pradedu ištisus posmus užmiršti. Sakyčiau, keistas dalykas dedasi: kuo labiau žilsta ir plinka plaukai, tuo aistringiau pamėgstu vaikams skirtą literatūrą.

Spaudžiu rankas, — Tavo jau palinkęs

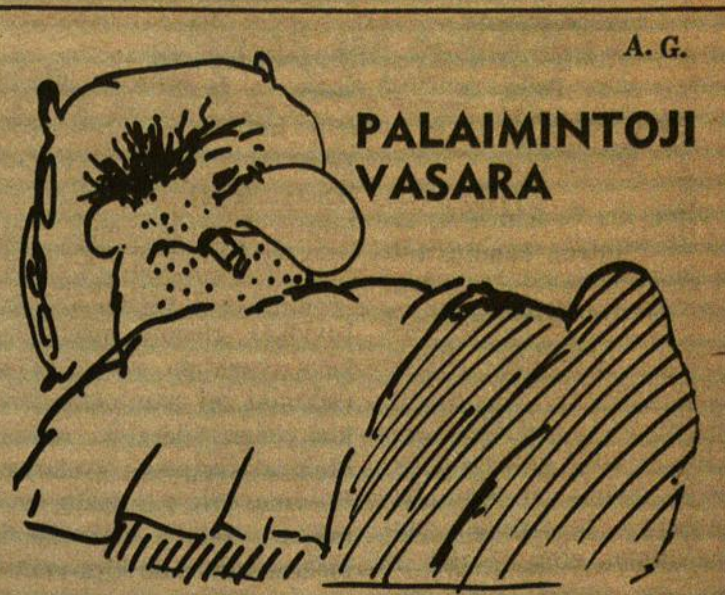
Baltazaras

P.S. Parašyk, kiek grįžęs į tėvynę, padidinau tarybinių vištų prieauglį.

MUMS RAŠO

Gerbiamieji,

Aš esu gavęs kvietimą dalyvauti Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygyje liepos gale bei rugpjūčio pradžioje, — Mažajame Niurnbergo teisme Kopenhagoje, kituose renginiuose ir man labai patrauklioje Baltijos jūros ekskursijoje į Gotlando salą, kuri yra arčiausia prie Lietuvos krantų. Pradžioje tokiai išvykai buvau entuziastingai pasiryžęs, bet dabar, paskaitęs "Drauge" žinią, kad sovietai Baltijos jūrą laiko savo ežeru ir jų karo laivai kartais sustabdo ir patikrina kitų valstybių laivus, jau kraudamasis lagaminus, iš baimės net visas nutirpau. Juk kas būtų, jei toks sovietų kreiseris priplauktų prie Vliko užpirkto mūsų ekskursijos laivo, kai mes esame su jais karo stovyje?

Kaip smagu pliaže atvirtus
Į bangas žiūrėti,
Šaldyt skaudum kaulus girtus
Ir karštai norėti!

Taip norėti, kad suplazdus
Laimė pakuždėtų —
Ir klajonių sunkios lazdos
Auksu pražydėtų;

Kad nereiktų pailsėjus
Vėl į kovą keltis,
Negraudentų prieš teisėjus
Pareiga nei kaltės;

Kad balsai dangaus choristų
Užu mus prabilų, —
Priešų galvos nusiristų
Mūsų žygių tiltu;

Kad virš Gedimino būsto
Griausmas padudentų
Ir su vyturiu pabustum
Lovojo prezidento...

Ką jūs patartumėte man daryti: važiuoti ar ne?

Atsargus keleivis

Redakcija: Tokiem at-sargiems keleiviams kaip Tamsta, leidžiantis į šitokią rizikingą kelionę, mes patartume pasiimti keletą atsarginių kelnų, nes tikrai nežinia, kas pavojaus atveju galėtų įvykti. Tik šitai pasiruošus, drąsiai pirmyn!

"MES LIETUVIAI — WE LITHUANIANS"

Tokiu pavadinimu Omahaje išleista knyga, kurioje mūsų kolegos lyg ir bandė pakritikuoti, išskeldami jai šokių ir tokių priekaištų. Bet, mūsų nuomone, tai yra labai objektyviai bent didelę mūsų išeivijos dalį vaizduojantis veikalas.

Juk tokia ten pateikta istorinė informacija, kad Jogaila buvo kunigaikščio Gedimino sūnus, liudija gryniausią teisybę, kad lietuviai patys dar nepažįsta savo praeities.

Ranka rašyti žodžiai "Ramūnė", "Rugegėlė" ir "Žvirblis" rodo taip pat nenuginčijamą faktą, kad dar nemokame ir lietuvių kalbo rašybos.

Na, o vertimų į anglų kalbą klaidos, tarp kurių net ir pati vertėja Dalia Bulvičiūtė paversta į Bulevičiūtę, yra tik atviras prisipažinimas, kad mes dar nesame nutautėję ir angliš-

kas liežuvio dar vis suapla-
na į mazgą.

Be to, knygoje yra aiškiai parašyta, kad jos lietuvių ir anglų kalba buvo tik "peržiūrėta", bet niekur nepažymėta, kad pataisyta. Tad ko dar norite?

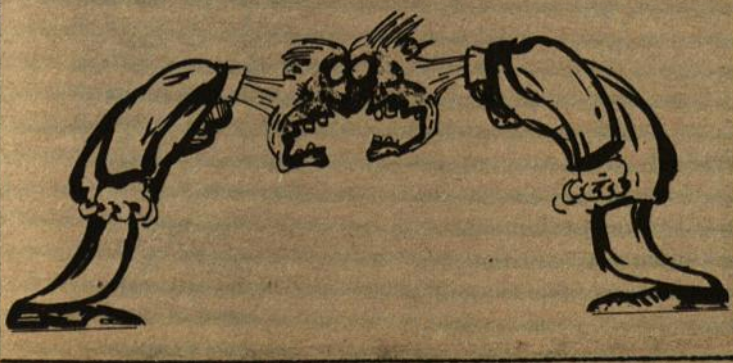
VISKO YRA
PAKANKAMAI, TIK
TRŪKSTA KANTRYBĖS

Skaitydami tarybinę spaudą ir partijos vadų ataskaitinius pranešimus apie kasmet didėjančius ekonominės pažangos procentus, mes jau seniai esame įtikinti, kad okup. Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, yra visokių buitinių reikmenų didžiausias perteklius, o bet koks piliečių nepasitenkinimas kartais pasireiškia tik dėl to, kad jiems trūksta tarybinės kantrybės.

Pavyzdžiui, A. Aukštutienė, Deltuvos kultūros namų direktorė, netekusi kantrybės, "Tiesos" nr. 128 jau ir skundžiasi: "...Dainų šventės dalyviui, tautinių šokių kolektyvui reikia naujų vyriškų skrybėlių... Kauno dailės kombinatas siuva tik rūbus, o skrybėlių — ne. Važiavau į Vilnių, į skrybėlių ateljė: vieną dieną užsakiau, kitą dieną reikia važiuoti pasiimti šakaitos, dar po kurio laiko — atsiimti skrybėlių".

Na tai kokia čia tragedija (Nukelta į 8 psl.)

Išeivijos intelektualų pokalbis aktualių klausimų

Lenkinimas per bažnyčia

LENKINIMAS PER BAŽNYČIA

Kun. dr. V. Rimšelis, kilęs iš Vilniaus krašto, tai gi gerai susipažinęs su lenkais ir jų veikla, neseniai lankėsi Lenkijoje. Informaciniame susirinkime Chicagoje labai plačiai ir įdomiai nušvietė dabartinę lietuvių padėtį Suvalkų trikampyje. Jo žodžiais, nutautinimas eina ne tiek iš valdžios pusės, kiek per bažnyčias. Šioje srityje lenkai turi didžiulę praktiką! Punsko lietuvių gimnazijos veiklos sąlygos yra lengvesnės negu prieškariniais laikais švenčionių ar Vilniaus lietuviškų gimnazijų.

Dabar lenkų valdžiai taip labai stengtis nereikia, bažnyčia yra tapusi šovinizmo centru, bažnyčia formuoja viešąją opinią. Bažnyčiose pamokslai yra mažiausiai vienos valandos, visuose pamoksluose pagrindė yra lenkiškas patriotizmas ir neapykanta rusams.

Kaip jau buvo minėta, lenkinimas vyksta per bažnyčias. Lietuviai beturi tik Punsko bažnyčią ir po ilgų kovų gavo teisę lietuviškoms pamaldoms Seinų bazilikoje. Nors vyskupas ir

leido lietuviams turėti savo pamaldas, bet bazilikos klebonas išgalvoja visokias kliūtis ir trukdymus. Tai lietuviškų suplikacijų — tai "Pulkim ant kelių..." lietuviškai giedoti neleidžia, neva vyskupo rašte nėra įsakmiai tai paminėta. Dėl kiekvienos detalės reikia atskirai kreiptis į vyskupą. Po visų vargų ir bėdų, laimėjus teisę lietuviškai melstis, atsirado kita nenumatyta kliūtis... tai nebuvimas lietuvių kunigų. Kur pasidėjo lietuviai kunigai, to nepasakė. Yra keletas lenkų kunigų, šiek tiek pramokusių lietuviškai. Vienas yra lietuvių kilmės, bet gerokai sulenkėjęs — tačiau ne šovinistas. Tai tokie kunigai aptarnauja lietuvių sielovadą. Vienam jų teko atlikti apeigas laidotuvių. Žmonės norėjo, kad laidotuvių apeigos būtų lietuviškos. Kunigas, kuriam teko apeigas pravesti, spyriojosi, sako nemoku... nesugebėsiu. Kitas kunigas jam sako — didelis čia daiktas, užgiedok "Viešpaties angelas apreiškė Marijai...", o toliau žmonės jau patys pabaigs. Taip pamokytas, jis ir užtraukė: "Viešpaties angelas apdraskė Mariją."

Esant tokiomis sąlygomis, lenkėjimas palaipsniui vyksta. Jaunimas, baigęs mokslus, išvyksta į didesnius miestus ar yra nukeliamas į tolimesnes vietas. Kitur išvykę sukuria mišrias šeimas... taip ir dingsta. Paskui yra dar kita lenkinimo forma, kurios veikniekas neišvengia, tai pavardžių lenkinimas. Galima namuose ir lietuviškai kalbėti, bet tvarka turi būti ir bent pavardės reikia "sukultūrinti". Tad net ir mūsų veikėjų... pavardės jau sulenkintos.

Lenkijoje veik visur pastebimas ilgėjimasis pilsudskinių laikų, kai buvo geri laikai ir buvo gera tvarka. "Solidarnosc" eilėse ta pilsudskinė dvasia dar yra gyva. Taip pat daugelis lenkų savo širdyse tebeturi Liublino unijai nostalgiją. Jų manymu, ir lietuviai turėtų tų laikų ilgėtis. Jie negali suprasti, kodėl lietuviai užsispyrė!

Po pereito karo iš Vokietijos paimtos teritorijose vokiečių nebėra nei kvapo. Beveik 700 metų vokiečiai tas žemes valdė, kūrė mies-

A.L.T. S-GOS EAST CHICAGOS SKYRIUS,
š. m. rugpiūčio 3 d., šeštadienį,
Elenos ir Kazimiero Pocių sodyboje —
532 LAKE SHORE COUNTY ROAD,
BEVERLY SHORES, IND.
Tel. (219) 879-7732,

rengia

DIRVOS 70 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI GEGUŽINĘ

Geras maistas, baras, loterija, muzika
ir kitos pramogos. Pradžia: 12 val. dienos.

Visi kviečiami atvažiuoti, praleisti popietę prie ežero ir atsigauti senų ažuolų pavėsyje.

SKYRIAUS VALDYBA

tus... ir dabar nėra jų pėdsakų. Tose žemėse yra įsteigtos penkios naujos lenkiškos vyskupijos. Čia prelegentas sugretino Stettino, Breslaw ir kitų vietovių situacija su Vilniumi. Visos lenkų prisijungtos teritorijos jau seniai yra Lenkijos bažnytinėje jurisdikcijoje, ir Vilnius tebėra Lenkijos bažnytinės provincijos dalis. Šiuo klausimu ne tik Vatikanas, bet ir mes veik nieko nedarome.

Prelegentas pasakė vieną staigmeną, būtent labai tyliai ir be didelės reklamos Jadvyga jau yra paskelbta palaimintąja, žinoma, kaip Lietuvos krikščionijai. Minėti įspūdžiai yra labai įdomūs ir verti komentarų.

Tenka atkreipti dėmesį į tą faktą, kad lenkinimas vyksta daugiausia per bažnyčias. Čia nėra nieko naujo, greitai tokio lenkinimo minėsime 600 metų jubiliejų.

Atkreiptinas dėmesys į tą faktą, kad Seinuose nėra lietuvių kunigo. Čia maždaug išsipildo Atilos žodžiai — "kur aš praeisiu — ten 100 metų žolė neaugs". Seinai — kurie davė tiek daug šviesių lietuvių kunigų — tautos ir bažnyčios veikėjų. Seinai, kurie buvo lietuviškos ir katalikiškos spaudos ir švietimo cent-

ras, šandien yra didžiausioje tamsoje ir skandinaimi svetimų bangų. Seinai, kuriuose buvo spausdinamas "Šaltinis", kalendoriai ir šimtai lietuviškų knygų. Seinai, iš kur išėjo: T. Tatarė, J. Totoraitis, M. Sidaravičius, P. Bučys ir A. Staniukynas, šiandien neturi kas sugebėtų pagiedoti "Viešpaties angelas..." Tai yra išdava A. Jalbrzykowski ir į jį panašių vyskupų valdymo, tai palikuonys tų, kurie į Lietuvą nešė krikščionybę! Lietuvių kunigų yra, bet jie yra išmėtyti po Lenkijos plotus. Ši sistema yra jau seniai išbandyta. Jeigu lietuviai ar gudai kreipdavos pas vyskupą dėl pamaldų žmonių kalba, tai jiems atšaudavo: "jeigu nesuprantate lenkiškai — tai įsakysiu bažnyčią uždarinti".

J. Žygas

DR. JUOZO BARTKAUS VAIKAIČIAI

Dr. Juozo Bartkaus laidotuvių dalyvavo abu vaikaičiai, inž. Eugenijaus ir Danguolės Bartkų, dukra ir sūnus. Abu buvo Velionio Bartkaus numylėtiniai ir jo pasididžiavimas.

Viva Bartkutė šį pavasarį summa cum laude pažymiais baigė Phylips akademiją, Endover, Mass. Tai aukšto mokslo lygio aukštesnioji mokykla, į kurią patenkama konkursinių egzaminų keliu. Viva išgarsėjo mokykloje, kaip lietuvaite, nes porą kartų skaitė referatus apie Lietuvą arba rašiniuose įterpdavo lietuvių tautos problemas.

Akademijos baigimo proga, Viva gavusi daugelio universitetų kvietimus. Tarp kvietėjų buvo ir to-

kie JAV universitetai, kaip Harvard, Boston, Mass., Princeton, New Jersey, Yale New Haven, Conn., Georgetown, Washington, D. C. ir kt. Visa pasirinkusi ir jau esanti priimta į Yale universitetą. Linkstanti, bet dar galutinai neapsprendusi, studijuoti ekonominis mokslus.

Viva mokanti keturias kalbas: lietuvių, anglų, vokiečių ir ispanų. Universitete būdama pasiryžusi išmokti penktąją — kinų kalbą. Šią vasarą Viva šešias savaites gyveno Washington, D. C. ir dirbo kongrese, interno pareigose. Po Senelio laidotuvių ji išskubėjo į darbovietę, nors buvo likę tik kelios dienos. Iš ten ji nuvyko į lietuvių jūrų skaučių stovyklą, Rako skautamiestyje.

Vivos brolis Darius Bartkus mokosi toje pačioje Phylips akademijoje, Endover, Mass. Mokosi gerai, išskirtinai stiprus matematikoje. Iš mažumės mėgsta ir turi gabumą piešti, bet dailininku nesiruošias būti. Darius baigęs Dariaus-Girėno šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Didelis vandens sporto mėgėjas. Šią vasarą du mėnesius buvo skautų buriavimo mokykloje. Ją baigęs išvyko į stovyklą Rake. Šimet už išgelbėjimą gyvybės, apdovano-
tas žymeniu (Lifesaver).

(mv)

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST

For a small congenial community. Full time for medicare certified home care agency. Salary \$22,000 to \$29,000 with limited benefits. Write

ALLEN HOME CARE

P. O. BOX 151
CASS CITY, MICH. 48726
(28-32)

WANTED JOURNEYMEN TOOL & DIE MAKERS

MUST BE ABLE TO SET UP WORK FROM BLUE PRINTS & CLOSE TOLERANCE. STEADY WORK. DAYS OR AFTERNOONS. APPLY IN PERSON OR SEND RESUME TO:

UNITED METAL PRODUCTS
8101 LYNDON STREET
DETROIT, MICH. 48238
(28-32)

MACHINISTS

EXPERIMENTAL TOOL

Large corporation needs experienced machinists for proto-type tools.

ALSO

LAYOUT INSPECTORS

SEND RESUME TO:

HOLLOWELL

P. O. BOX 2217
DEARBORN, MICH. 48123
(28-30)

ELEMENTARY

TEACHERS

KEPPEL UNION SCHOOL DISTRICT
LITTLE ROCK, CALIFORNIA

Emerson L. Hall, Superintendent. Will be interviewing Sat. at the Pittsburgh Marriott Green Tree on Marriott Drive, Pittsburgh, Pa. Join the future of this rapidly growing area of Southern California. Only 1 hour from Los Angeles. Call 805-944-2155 for an appointment or more information.
(27-30)

TOOL AND DIE MAKER

Journeyman or 8 years experience in the trade, with 5 years experience in progressive die repair and knowledge of heat treating. First shift, \$10.36/hour to start. Benefits include medical insurance and pension plan. We are located in the Euclid area near the East 185th Street Exit of Route 2. Apply in person at:

MORRISON
PRODUCTS, INC.
16900 S. Waterloo Road
Cleveland, OH 44110

An Equal Opportunity
Employer M/F/H

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

LOSS PREVENTION REPRESENTATIVE

Requiring 2 to 4 years experience. Minimum of 120 hours trainings. Apply in person 9 to 12 Personnel Dept. 15th floor of our tower complex.

AMERITRUST

900 EUCLID AVE.
CLEVELAND, OHIO 44101
EQUAL OPPORTUNITY M/F/H

WORD PROCESSING SPECIALIST

Part time hours typing at 50 to 60 words per minute with dictaphone experience. Excellent grammar skills a must. Hours from 4 p.m. to 8 p.m. Apply in person 9 to 12 Personnel Dept. 15 floor of our tower complex.

AMERITRUST

900 EUCLID AVE.
CLEVELAND, OHIO 44101
EQUAL OPPORTUNITY M/F/H

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSE

to work in a small congenial community and a 34 bed hospital. Trinity hospital needs you! Fulltime RN opening available at Trinity Hospital, Baudette MN. Rotating shifts. Recent Critical Care and/or O.B. experience preferred. Competitive salary & benefits and shift differential. Apply write or call Sharry Palm, Assistant Administrator, 218-634-2120. TRINITY HOSPITAL, Box E, Baudette, MN. 56623. (29-32)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

Full time openings in a head injury unit for 156 bed hospital. Registered Physical Therapist, Occupational Therapist, & Recreational Therapist. Salary commensurate with experience and ability. Apply call or send resume to: HEALTHWIN HOSPITAL, 20531 Dorden Road, South Bend, Ind. 46637, 219-272-0100 (29-31)

FAMILY PRACTICE AT ITS BEST

Family physician needed for Western Kentucky. A unique blend of rural lifestyle with the advantages of urban medicine. Located in a pleasant and supportive community surrounded by farming, nature, and outdoor sports. Practice first rate family medicine as part of a large multi-specialty clinic closely affiliated with an outstanding modern 400 plus bed hospital. A guaranteed competitive salary, profit sharing plan and generous fringe benefits. Early participation in the primarily incentive based income program. Partnership in two years. Contact: Robert Slaton, Trover Clinic, Madisonville, Ky. 42431. (27-33)

GOVERNMENT HOMES from \$1 (U repair). Also delinquent tax property. Call (1) 805-687-6000, Ext. GH-5823 for information. (24-31)

GOVERNMENT JOBS \$15,000-\$50,000 year possible. All occupations. Call (1) 805-687-6000, Ext. R-5823 to find out how. (24-31)

Fishing, forest, country living. Recent Family practice graduate to augment clinic of one G.P. and two P.A.s. Two offices, neighboring towns. Must desire hospital practice including ICU and OB and augment outpatient clinic. Share call — no investment. Mt. St. Helens medical Clinic, Toledo, Wa. 98591. (29-30)

STRUCTURAL STEEL FITTERS TACKERS

Conveyor Manufacturer has openings for experienced structural steel conveyor fitters/tackers. Call:

313-553-1238

bet. 9-3:30

Equal Opportunity Employer

(26-29)

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST Pediatrics staff pos. avail. immed. Full/part time. Duties include assessment & therapy with physically handicapped and other disabled children. Pediatric affiliation required as min. experience. Must be eligible New York state lic. Salary depending on experience. Contact James K. Donley, E. John Gavras Center, UCFA, 182 North St., Auburn, N. Y. 13021. Phone 315-255-2746. (26-29)

PRINTING CO. LITHOGRAPHIC STRIPPER

• 5 years experience required.
• Full time position with complete benefit package.
• Call J. C. HUB PRINTING CO. CLEVELAND, OHIO
216-861-0635 (26-30)

Koncerto dalyviai su vadove O. Mikulskiene, B. Smetoniene ir kun. G. Kijauskui, S.J. V. Bacevičiaus nuotr.

SUKAKTUVINIS KANKLIŲ STUDIJS KONCERTAS

Onos Mikulskienės kanklių muzikos studija, įsteigta prieš 20 metų išmokslino 65 kanklininkus iš kurių 27 baigė studijas ir gavo diplomus.

Studijos steigimo iniciatorius buvo a. a. Alfonsas Mikulskis, kuris labai daug savo žmonai padėjo rašydamas kanklėms muziką (kuri be jo kompozicijų būtų labai negausi) ir išrasdamas naujus efektus išgaminamus iš kanklių.

20 metų bet kokiai įstaiagai išsilaikius rodo jos pasisekimą. Būdinga tas, kad tuo tarpu kai jaunų lietuviukų, studijuojančių fortepijoną, smuką ar violenčelę, net ir dainavimą per

ilgą laiką žymiai sumažėjo, kanklių muzikos mokinių skaičius lieka maždaug tas pats.

Čia ir yra didelis Onos Mikulskienės nuopelnas. Ji sugeba sudominti mokinius ir jų tėvus ir bent dalinai įskiepyti kanklių meilę savo mokiniam.

Birželio 16 d. koncerte dalyvavo šeši kanklininkai, iš jų viena studiją baigianti. Štai tie dalyviai — pasirodymo tvarka: Mindaugas Urbonavičius, Lynda Knistautaitė, Vytautas Urbonavičius, Teresė Majorovaitė, Kristina Mataitė ir Nida Gelažytė.

Šių metų absolventė Nida Gelažytė aiškiai talentinga, tobulai atlikusi ištrauką iš Mikulskio poemos "Ant ežerėlio rymojau". Reikia tikėtis, kad ji iš-

jungs į Mirgos Bankaitytės, savo seserų ir kitų studiją baigusią kanklininkų grupę, kuri sėkmingai populiaria kanklių muziką svetimtaučių tarpe.

Antrą koncerto dalį atliko alumnų orkestras su solistais sopranu Irena Grigaliūnaite ir Sekminių rageliu — solistu Jonu Muliliu.

Malonus solistes balsas ir ypatingas Sekminių ragelio tembras labai gražiai skambėjo O. Mikulskienės diriguojamo kanklių orkestro fone. Ypatingai gerai skambėjo ištrauka iš Lietuviškos Rapsodijos.

Koncertas sutraukė nemažai žmonių. Tas rodo, kad mūsų visuomenė įvertina kūrybos pastangas, ypač asmeniškai O. Mikulskienę.

Linkime O. Mikulskienei dar daug tokių koncertų suruošti ir sėkmingai tęsti jaunuomenės muzikinį lavinimą ir asmenybės auklėjimą.

Birutė Smetonienė

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

PRINTING OFF-SET PRESSMEN OFF-SET CAMERAMEN OFF-SET STRIPPER

with 4 color experience helpful but not necessary immediate opening with growing North Central Ohio printing firm. Reply to D&S Advertising, Mr. Nick Patrick, 140 Park Ave. East, P. O. Box 876, Mansfield, Ohio 44903. (23-29)

WANTED

TOOL & DIE MAKERS 10 yrs. exp. with carbide & tool steel. Must be able to set up work from blue prints and very close tolerance. Salary negotiable with full benefit plan. Send resume to Personnel Dept.: **GSL INDUSTRIES** 303 Falvey Blvd. Texarkana, Texas 75501 EOE (25-34)

BOSTON

MIRĖ PRANAS ŠVEIKAUSKAS

Birželio 20 d. staiga mirė Pranas Šveikauskas. Palaidotas birželio 21 Forest Hill kapinėse.

Pranas Šveikauskas gimė 1904 m. sausio 11 d. Vilniuje. 1926 m. baigė Raseinių gimnaziją. 1935 m. VDU teisių fakultete ekonomijos skyrių. 1927-28 dirbo Kauno ligonių kasoje. 1932-36 Pienocentro eksporto skyriuje, o nuo 1936-1940 Pienocentro atstovas Škotijai ir Anglijai. 1940-1946 maisto ministerijoje ir anglų kooperatyvų sąjungos centre. 1946 atvyko į Ameriką ir dirbo Keleivijoje, vėliau plieno bendrovėse, o dar vėliau lektoriavo Ammanuel kolegijoje.

Nuliūdime liko žmona advokatė Marija Šveikauskienė ir eilė kitų giminių.

• **Pabaltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės** įvyks š. m. rugpjūčio 24-25 d., Kanados Latvių Stadione "Sidrabene", Milton, Ont., tarp Toronto ir Hamiltono. Vykdo — Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

SURFACE GRINDER OPERATORS

Minimum 2 years experience required. Work on jet engine components. Will be required to read and use the following measuring instruments, micrometer, depth micrometer, Vernier calipers, digital read out and comparator. Only experienced need apply. **AIRFOIL DIV OF VAC-HYD CORP** 1177 N Great Southwest Pwy Grand Prairie, Tx 75050 EOE

PRINTING BINDERY

Area printers has temporary positions available for first and second shifts. Experience in hand work for small machines helpful. Call for an interview appointment. 215-457-8080. EOE. (27-30)

MANUFACTURING WORK G.B. Manufacturing taking applications for the following positions: Sheet Metal Tool and Die Makers Sheet Metal Die Setter For hand feed / progressive dies Sheet Metal Fabricator

Must be able to read blue prints, be familiar with press brakes, shears, unit tooling, and welding. Apply in person to G. B. MANUFACTURING, 100 Adams St., Delta, Ohio or send resume to P. O. Box 172, Delta, Ohio 43315. (26-35)

TAILOR

BROOK'S BROTHERS

America's oldest and most distinguished men's clothing store invites applications for the positions of full and part time.

FITTER/TAILORS

5 years experience in tailoring is required. Excellent medical and dental benefits. Please call for appointment, 216-781-9800, ask for Luigi Varrasso, 1111 Superior Ave., Cleveland, Oh.

NEEDED IMMEDIATELY GENERAL OFFICE HELP. TO HANDLE PHONE, LIGHT TYPING & FILING.

313-547-6910

EOE

(25-32)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED

OFFSET PRESSMAN SUPERVISOR

AND

OFFSET PRESSMEN OPERATORS

Position requires 3 years experience on a multi-unit offset heat set Web Press. Company provides life & health insurance and wellness bonus program. Please submit your resume to

AMERICAN PRESS

5601 PARIS RD.

COLUMBIA, MO. 65202

(21-31)

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija				
CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG				
AKTYVAI 38,000,000 DOLERIŲ				
TAUPOMOJI SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)				
KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI			
MARQUETTE PARKE	SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAGIS	KURSAS
2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110		3 mėn.	8.51%	8.25%
		6 mėn.	9.09%	8.80%
	\$500	1 metų	9.58%	9.25%
Savaitės dienomis: 10:00-6:00 Ketvirtadieniais iki 7:00	-19,999	2 metų	10.38%	10.00%
		3 metų	10.54%	10.15%
Šeštadieniais: 9:00-2:00	virš	3 mėn.	8.77%	8.50%
		6 mėn.	9.31%	9.00%
	\$20,000	1 metų	9.69%	9.35%
		2 metų	10.49%	10.10%
		3 metų	10.65%	10.25%
CICERO		3 mėn.	9.04%	8.75%
1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	virš	6 mėn.	9.58%	9.25%
	\$50,000	1 metų	9.95%	9.60%
		2 metų	10.65%	10.25%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Šešt. 9:00-12:00		3 mėn.	9.31%	9.00%
		6 mėn.	9.84%	9.50%
	\$100,000	1 metų	10.22%	9.85%
		2 metų	10.92%	10.50%
New York tel.: 718-441-6799		6 mėn. - 1 m.	10.38%	10.00%
	IRA	2, 3, 4 metų	10.92%	10.50%
St. Petersburg: 813-367-6304		5, 6 metų	11.46%	11.00%
KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS				

TOTAL BUSINESS SYSTEMS INC. HAS AN OPPORTUNITY FOR A PRINTING ESTIMATOR

Flat-sheet and rotary printing experience necessary. Liberal fringe benefits.

CALL ROLF YOUNG

313-547-6910

An Equal Opportunity Employer

(25-29)

KVIEČIA Į STOVYKLĄ

Clevelando skautės ir skautai kviečia visą jauni-

mą, nuo 7 metų iki 18 metų amžiaus, į vasaros stovyklą praleisti vieną savaitę gamtoje savo draugų tarpe.

A. A.

DR. JUOZUI BARTKUI

mirus, liūdesyje likusiems dukrai IRENAI

su vyru ir sūnui EUGENIJUI su šeima, nuo-

širdžią užuojautą reiškiamo

Antanas ir Bronė
Kalvaičiai

Mielai draugei

A. A.

NIJOLEI ŽYGIENEI

mirus, jos vyrui PAULIUI, vaikučiams JONUKUI ir LAURUTEI, tėveliam JONUI ir STEFAI GARLAMS, sesutėms GRAŽINAI ir LIUCIJAI su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Birutė Augustinavičiūtė-Flynn
Eglė Augustinavičiūtė-Schnyder

Stovyklos laikas: rugpjūčio 11-18 dienomis. Stovyklavietė, kuri yra prie Lisbon, Ohio, tikrai 100 mylių nuo Clevelando, yra puikiai įrūšta ir turi visus reikalingus įrengimus įvairiems užsiėmimams.

Šių metų vasaros stovyklai vadovauja: ps. Virginija Juodišytė ir ps. Vytautas A. Staškus. Kiti vadovai praves įvairius užsiėmimus: Vilija Nasvytytė, Remigijus Belzinskas Linas Biliūnas, Maris Kampė, Linas Puškorius, Aleksas Spirikaitis, Gintautas Taoras ir Antanas Taraška. Tikimasi turėti svečių vadovų iš Chicagos. Stovyklos slaugė: Rauda Gelažienė. Šeimininkės: Vitalija Butkienė ir Dalia Motiejūnienė.

Stovyklos programa paruošta ir pritaikyta įvairaus amžiaus stovyklautojams. Visi turės progos ir pasitobulinti ir pramokti ką nors naujo. Šeštadienis, rugpjūčio 18 d., skiriamas Clevelando skautijos 35 metų atžymėjimui. Kviečiame visus praleisti tą dieną stovykloje ir dalyvauti bendrame lauže.

Kas dar nespėjo užsiregistruoti, skambinkite D. Vodopalienei — 449-1216 ir R. Belzinskui — 486-5634 dėl smulkesnių informacijų.

Iki pasimatymo stovykloje!

(vas)

Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

tikrai

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupas:

šiuo metu TAUPOJE yra aukščiausios.

Palūkanos už paskolas:

TAUPOJE palūkanos ir sąlygos yra geriausios. Skoliname: automobilių pirkimui, namų pagerinimui ir įvairiems kitiems asmeniniams reikalams.

Visos informacijos mielai suteikiamos TAUPOJE darbo valandomis:

TREČIADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS

10:00 val. r. — 1:00 val. p. p.

adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.

Dievo Motinos parapijos patalpose
(centrinėje TAUPŲ būstinėje).

VISOS SANTAUPŲ PILNAI APDRAUSTOS SU
NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

CAROL BAGGOTT

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

WANTED**JEWELERS BENCHMAN**

KRASNER JEWELERS HAS AN OPENING FOR A FULL TIME JEWELERS BENCHMAN. APPLICANTS MUST HAVE KNOWLEDGE OF DIAMOND AND STONE SETTING — REMOUNT WORK — MAJOR AND MINOR JEWELRY REPAIR WORK. THIS IS A PERMANENT, FULL TIME POSITION. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. PAY NEGOTIABLE — DEPENDENT ON THE APPLICANT'S QUALIFICATIONS, SKILL LEVELS AND EXPERIENCE.

Responses to: KRASNER JEWELERS

G-3540 MILLER ROAD

FLINT, MICH. 48507

PHONE: 313-733-2800

(INTERVIEWS BY APPOINTMENT ONLY)

(27-31)

PASITARIMAS DĖL OSI-KGB KOLABORAVIMO

Penktadienį, š. m. liepos mėn. 19 d. Lietuvių Namuose įvyko tautybių organizacijų atstovų pasitarimas su La Rouché sąjūdžio (National Democratic Policy Committee) vidurinių vakarų koordinatorium Dario Sgoznic iš Pittsburgh, Pa., dėl tolimesnės bendros veiklos prieš OSI-KGB sąmokslą. Pasitarimą sukvietė ALT skyriaus pirm. ir Koalicijos už Konstitucinę Teisę bei Saugumą Clevelando koordinatorius A. Pautienis.

Dalyvavo Koalicijos, JAV LB Apylinkės, Latvių Sąjungos, Solidarnost, ukrainiečių bei vengrų organizacijų atstovai.

Iki šiol pagrindiniai OSI taikiniai buvo pabaltiečiai ir ukrainiečiai, nes šie sukelia daugiausia triukšmo ir tuo kenkia sovietų propagandai laisvame pasaulyje. Tačiau, paskutiniu metu sustiprėjo akcija ir prieš vokiečių kilmės mokslininkus, kurie darbuojasi JAV gynybos srityje. Šie OSI puolimai sujungia Amerikos vokiečius ir eilę įtakingų amerikiečių organizacijų, kaip LaRouché ir kitus sąjūdžius, kuriems rūpi JAV saugumas bei karinis pajėgumas. Įsitikinusios, kad OSI-KGB sąmokslas yra labai kenksmingas JAV-ėms, šios įvairios organizacijos jungiasi į bendrą veiklą, siekdamas OSI panaikinimo. Posėdyje buvo aptarta tolimesnė strategija šiuo klausimu, ypatingai spaudime į JAV Kongresą.

A. Pautienis

• Marija Vasiliauskienė, LSS Vyr. Skautininkės pavaduotoja, liepos 12-15 d. buvo atvykusi iš Toronto į Clevelandą pasitarti su Vyr. Skautininke LSS reikalais.

• Vincas Juodvalkis, jr., iš Los Angeles tarnybos reikalais buvo atskridęs į Chicago ir vėliau užsuko į Clevelandą pasimatyti su artimaisiais ir aplankė Dirvą.

• Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos informacinis susirinkimas įvyks šeštadienį, š. m. rugpjūčio mėn. 3 dieną, 6 val. vak. Lietuvių Namų patalpose.

Taip pat bus LŠST C. V. vicepirm. sveikatos reikalams dr. K. Pautienio pasakaita: Kur žmonės pasaulyje ilgiausiai gyvena ir maisto įtaka į ilgą amžių.

Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti.

SENOJO PASAULIO FESTIVALIS

Old World festivalis East 185 gatvėje šią vasarą bus kitoks — didesnis, įvairesnis. Jis vyks gatvėje, o ne šv. Juozapo gimnazijos kieme. Pradedant liepos 31-ją dieną festivalis vyks penkias dienas. Užbaigtuvių dieną, rugpjūčio 4 įvyks didelis paradas. Festivalio programa bus atliekama vakarais nuo 6 val. iki 11 val. Tomis valandomis automobilių ir autobusų susisiekimas E. 185-ja gatve bus uždarytas. Pagrindinės programos estrados bus priešais Superior Savings įstaigą ir prie Dr. J. Stankaičio įstaigos pastato. Lietuvių

Clevelando skautininkių sueigoje liepos 14 d. dalyvavo taip pat tuo metu Clevelande viešinė iš Kanados LSS Vyr. skautininkės pavaduotoja Marija Vasiliauskienė, Irena Lukoševičienė ir iš New Yorko LSS skaučių skyriaus vedėja Lilė Milukienė.

NAMŲ VERTĖ PAKILO 5,1%

sako J. Timothy McCormack

Cuyahogos apskrities kontrolierius J. Timothy McCormack, aplankęs Dirvos redaktorių, plačiau painformavo apie apskrities nekilnojamo turto trimetinį patikrinimą. Ohio valstijos įstatymas reikalauja, kad kiekvienas sklypas ir pastatas būtų patikrintas ir įkainuotas kas šešeri metai. Paskutinį kartą tai buvo padaryta 1982 metais. Tačiau įstatymas taip pat įpareigoja apskrities kontrolierių patikrinti kas tre-

klubas ir Lietuvių namai ruošiasi labai aktyviai dalyvauti festivalyje. Namų priešakyje bus įrengta kavinė, tiekiami įvairūs valgiai ir alus, atitinkamai dekoruota, gros lietuviška muzika. Užbaigtuvėse Lietuvių klubas ruošiasi dalyvauti parade. Grupė savanorių paruoš flotą lietuvių emigracijos į Clevelandą tema.

Visi lietuviai kviečiami gausiai festivalyje dalyvauti ir aplankyti Lietuvių namus, Gintarą ir klubą. Smulkesnę programą paskelbsime sekančiame Dirvos numeryje.

• Akvilė Gražulienė, gyv. Clevelande, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. linkėdama sėkmės spaudos darbe. Ačiū.

RAMOVĖNŲ GEGUŽINĖ

L.K.V.S. Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė įvyksta sekmadienį, rugpjūčio 4 d. prie Erie ežero, tarp Landseer ir Canterbury gatvių. Pradžią 1 val. p. p. Visų laukia skanūs valgiai, gėrimai ir loterija. Pelnas skiriamas "Kario" žurnalui paremti. Ramovėnai kviečia visus maloniai pabendrauti ir praleisti kartu sekmadienio popietę.

ji metai, kokios yra namų pardavimo-pirkimo kainos ir pagal tai atitinkamai pakelti ar sumažinti namų ir sklypų įkainavimą mokesčių reikalams. Pastarojo trimetinio patikrinimo duomenimis apskrityje visų rezidencinių namų vertė pakilo 5,1% (vidurkis), tačiau mokesčiai dėl to pakėlimo padidės tik 1,7%. Iš viso apskrityje yra 425,000 rezidencinių namų.

Lietuvių gyvenamųjų apylinkė prie East 185 gatvės namų vertės pakilimo vidurkis yra tik 3,1%, o namų esančių Euclido miesto ribose vertės pakilo vidurkis yra dar mažesnis — 1,8%.

"Mes norime, kad nuosavybės savininkas gerai susipažintų ir suprastų namų vertės nustatymo įstatyminių procesą ir metodą. Todėl kiekvienam savininkui bus raštu išsiųsta pagrindinė informacija apie namo rinkos vertę, o rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais sušauksime 53 namų savininkų susirinkimus jų apylinkėse ir suteiksime smulkesnę informaciją apie namų įkainavimą bei atsakysime į savininkų klausimus", pareiškė Dirvai apskrities kontrolierius Tim McCormack. East 185 gatvės ir gretimų apylinkių namų susirinkimai įvyks rugsėjo 3 ir 4 dienomis Euclid Park Club House, 22201 Lake Shore Blvd., o rugpjūčio 29 bus Collinwood Slovenian Home salėje, 15810 Holmes Ave.

Old World festivalio metu rugpjūčio 1, 2 ir 3 dienomis apskrities kontrolierius turės prie Superior Savings įstaigos (East 185 ir East Park Drive) savo štabo tarnautojus ir apylinkės gyvenamųjų namų kartoteką, kur bus galima pasiteirauti, kokia yra namų nauja rinkos kaina, pa-

gal kurią bus nustatyti ir nauji mokesčiai.

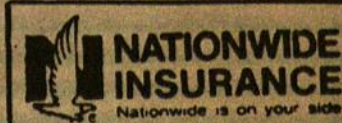
Raginame namų savininkus pasinaudoti šiuo patarNAVIMU. Lauko tarnyba veiks minėtomis dienomis nuo 11 val. ryto iki 6 val. vak. Taip pat džiaugiamės, kad apskrities kontrolierius Tim McCormack aplankė Dirvą ir kitas tautybių laikraščių redakcijas.

Clevelando abiturientai

• Saulius Puškorius, dr. Viktoro ir Dalės Puškorių sūnus baigė St. Ignatius gimnaziją, būdamas antrųjų geriausių mokinių eilėse ir atžymėtas prancūzų kalboje. Priklausė gimnazijos slidinėjimo ir beisbolo komandoms.

Saulius lankė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir priklausė moksleivių Maironio ateitininkų kuopai. Žada studijuoti biznį arba tarptautinę ekonomiką John Carrol universitete.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

Buvę Čiurlionio ansamblio nariai dr. Emanuelis ir Lialė Jarašūnai lankėsi Clevelande ir susitiko su senais draugais. Dr. E. Jarašūnas šia proga aplankė Dirvą ir paliko auką. Nuotraukoje Dievo Motinos parapijos knygyne prie knygų skobnio: dr. E. Jarašūnas, inž. R. Bublys, L. Jarašūnienė ir Vl. Pečkaitis. V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

VLIKO SEIMAS ST. PETERSBURGE

Šiais metais Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo metinį seimą nutarė suruošti gruodžio 6-8 dienomis St. Petersburg, Floridoje. Tam tikslui VLIK pirm. dr. Kazys Bobelis, liepos 9 d. savo namuose sušaukė kelioliką visuomenės darbuotojų pasi-

tarimui. Seimui suorganizuoti ir komitetui sudaryti, davė visas detales ir pravedė diskusijas. Susirinkimo metu beveik visi dalyviai pasisakė vienu ar kitu klausimu.

Metant žvilgsnį į seimo programą, seimo išvakarėse, penktadienį, gruodžio 6 d. bus seimo atstovų ir visuomenės pašnekesys. Sei-

mo sesija prasidės šeštadienį, gruodžio 7 d., 8 val. ryto — atstovų ir svečių registracija. Pirmasis posėdis 9 val. ryto. Jame įvyks VLIK valdybos, tarybos ir įgaliotinių pranešimai, klausimai ir diskusijos. Po pietų pertraukos — 2 val. p. p. antroji sesija, kur bus Tautos Fondo ir visa eilė kitų pranešimų. 7 val. vakaro seimo banketas-vakarienė su menine programa.

Baigiamasis posėdis sekmadienį, gruodžio 8 d., 10 val. ryto. Po to, pirma val. popiet iškilmingos pamaldos šv. Vardo bažnyčioje, 5824 — 15th Ave. S., Gulfport, Fla. 33707.

VLIK seimo sesijos ir posėdžiai yra atviri. Visuomenė yra nuoširdžiai kviečiama dalyvauti visuose posėdžiuose, svarstybose, bankete ir pamaldose. Seimo eigoje gausus ir aktyvus visuomenės dalyvavimas stiprins ryžtą kovai už Lietuvos laisvę. (vu)

• **Stefa Gedgaudienė**, LSS Vyr. Skautininkė, liepos 20-21 d. d. lankėsi Rako stovykloje, Mich., kur šiuo metu stovyklauja Chicagos skautai ir skautės, bei dalyvavo jūrų dienos ir įžodžio davimo iškilmėse.

• **Lietuvių Moterų Federacijos** New Yorko klubas, per pirm. dr. Mariją Žukauskienę, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. su linkėjimais spaudos darbe. Ačiū.

• **Lijolė ir Mykolas Židoniai**, gyv. New Haven, Conn., a. a. dr. Juozo Bartkaus mirties proga, vietoj gėlių ant jo kapo, užjausdami jo mirtį, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **Albertas Misiūnas**, gyv. Detroite, Dirvos sukaktuvinių metų proga užprenumeravo Dirvą savo giminaičiui Petriui Noreikai, Chicagoje, vardinių ir gimtadienio proga. Ačiū už talką ir sveikiname naują skaitytoją.

• **Daiva Marcinkevičiūtė-Kinnavy**, gyv. Ravena, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **Juozas Petružis**, gyv. Milton, prie prenumeratos pridėjo auką Dirvai paremti 33 dol. Ačiū.

• **Ateitininkų jubiliejinis 75 metų kongresas** įvyks Chicagoje nuo 1985 m. rugpiučio 30 iki rugsėjo 2 d. šalia įvairių posėdžių, sąjungų konferencijų ir pan., planuojama turėti pramoginių bei kultūrinių renginių.

Rugpiučio 30 d. Jaunimo Centre bus susipažinimo vakaras. Vakaras prasidės Talentų programa. Programoje dalyvaus menininkai ir kūrėjai iš įvairių meno šakų. Pvz. bus eilėraščių

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti vajus

Atsiliepdami į Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti atsišaukimą, sukelti Dirvai paremti 70,000 dol., aukojo šie asmenys:

Albinas Stukas, Jackson, N. J.	150.00
Sofija ir Juozas Graužiniai, Chicago, Ill.	50.00
Alfonsas Lukas, Dearborn, Mich.	37.00
P. Naureckas, Lemont, Ill.	50.00
Vincas Stasiūnas, St. Petersburg, Fla.	20.00
M. Monkus, Chicago, Ill.	20.00
Elena ir Antanas Rasytiniai, Detroit, Mich.	40.00
Igoris ir Kunigunda Kučiauskai, Baltimore, Md.	20.00
Genė Stapulionienė, Surfside, Fla.	25.00
Benediktas ir Stefanija Garlauskai, Euclid, Ohio	10.00
J. P., Hamilton, Ont.	25.00
Jonas ir Adelaida Strijauskai, St. Petersburg, Fla.	20.00
Nijolė Kuno Von Kiparski, Montville, Ohio	10.00
Putinas ir Anilora Masalaičiai, Wayne, Pa.	25.00
Vytautas A. Juodka, Chicago, Ill.	30.00
Chester Bogushas, Waterbury, Ct.	10.00
Vytenis ir Vida Šilai, Chicago, Ill.	20.00
V. Grajauskas, Jeffersonville, N. Y.	10.00
Grażina Kenter, Danbury, Ct.	50.00
Vincas ir Ona Šalčiūnai, Port St. Lucie, Fl.	25.00
Birutė Smetonienė, Cleveland, Ohio	15.00
Kazys Ramašauskas, Livonia, Mich.	25.00
Aloyzas Jančys, St. Petersburg, Fla.	100.00
Stasys Baltušis, Dorchester, Mass.	10.00
Petras Maželis, Los Angeles, Calif.	20.00
Valentinas ir Regina Meliniai, Matawan, N. Y.	10.00
Dalia ir Robert Baker, Palos Verdes, Calif.	50.00
Jurgis ir Otilija Daugirdai, Chicago, Ill.	100.00

(Bus daugiau)

Brangiam Bičiuliui

A. A.

DR. JUOZUI BARTKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo sūnui inž. EUGENIJUI su žmona DANGUOLE ir vaikais VIVA ir DARIUM, dukrai IRENAI su vyru ALGIRDU BUDRECKAM bei kitiems giminėms.

Drauge liūdedami

Mykolas Židonis

Lijolė Židonytė

Genovaitė ir Juozas Vėbros

Vaiva ir Džimas Gustai

A. A.

Rašytojui VINCUI RAMONUI

mirus, jo broliui KOSTUI, brolienei REGINAI su dukromis ir sūnumi bei jų šeimoms ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Vincentina ir Jonas

Jurkūnai

Algis ir Laima

Jurkūnai

Ramunė, Darius,

Linas ir Gintautas

Vitkai

deklamavimo, dainavimo, įvairių muzikinių veiklų atlikimų.

Rugpiučio 30 d. Jaunimo Centre bus Ateitininkų menininkų parodos atidarymas. Paroda vyks iki Kongreso uždarymo.

Lietuvių visuomenė yra kviečiama lankytis ir dalyvauti visuose Ateitininkų Kongreso kultūriniuose bei kituose renginiuose. Visi kviečiami taip pat dalyvauti iškilmingame Kongreso užbaigimo bankete, rugsėjo 1 d. Condesa del Mar salėje, Alsip, Ill., ir pabendra-vime rugsėjo 2 d. po šv. Mišių 12 val. p. p. Jaunimo Centre.

R. Kubiliūtė

DAINININKŲ IR INSTRUMENTALISTŲ KONKURSAS

JAV LB Kultūros Taryba skelbią antrąjį jaunųjų dainininkų bei instrumentalistų konkursą, kuris įvyks Clevelande š. m. spalio 5 d. Dievo Motinos parapijos salėje.

Kviečiami dalyvauti visi lietuvių kilmės jaunieji menininkai. Amžius — nuo 16 metų iki 30 metų.

Premijos bus skiriamos trijose kategorijose — dainavimo, styginių ir pučiamaųjų instrumentų, fortepijono. Speciali premija kan-

klių kategorijoj.

Norintieji dalyvauti prašomi užsiregistruoti ligi š. m. rugsėjo 15 d. pridėdant trumpą biografinę apybraižą ir pavyzdinę juostelę (nebūtinai iš konkursinio repertuaro).

Konkursui repertuaras sudaromas laisvu pasirinkimu. Dainininkų programa turi būti ne ilgesnė 15 minučių, visų kitų — ligi 20 minučių ilgumo.

Pirmajame Kultūros Tarybos konkurse (1982) m. pirmas premijas laimėjęs ji šiame konkurse dalyvauti negalės.

Prašome registruotis šiuo adresu: Andrius Kuprevičius, 2166 N. St. James Pkwy, Cleveland Hts., Oh. 44106, tel. (216) 321-1710.

SUGRĮŽO IŠ ROJAUS

Liepos 3 d. į Brocktoną iš okupuotos Lietuvos sugrįžo Mamertas ir Petronėlė Cvirikai, kurie pernai lapkričio 15 d. buvo išvykę pas savo sūnų į okupuotą Lietuvą pastoviams gyvenimui. Sugrįžusieji yra Brocktono miesto socialinių reikalų tarnybos globoje. Pažymėtina, kad Cvirikai yra naujieji ateiviai, abudu vyresnio amžiaus — Mamertas bene 84 metų, o jo žmona Petronėlė yra pallegusi ir negali vaikščioti.